

BAZYLIKA ARCHIKATEDRALNA PW. WNIĘBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY WE LWOWIE

W. SKOCZYŁAS. KOŚCIÓŁ KATEDRALNY WE LWOWIE.
fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

fot. Mirek Osip-Pokrywka

To jeden z najstarszych kościołów Lwowa, równocześnie kościół parafialny parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, potocznie nazywany Katedrą Łacińską. Wybudowany na przełomie XIV i XV wieku. Trójnawowy gmach w stylu gotyckim ma długość 67 m i szerokość 23 m. Według historyków sztuki dostrzegalne jest wzorowanie się jego budowniczych na kościele Mariackim w Krakowie.

Kościół został konsekrowany w roku 1405 przez biskupa przemyskiego Macieja Janinę, a już w 1414 roku został katedrą obrządku łacińskiego. 1 kwietnia 1656 roku w tej katedrze, przed cudownym obrazem Matki Boskiej Łaskawej złożył śluby lwowski król Jan II Kazimierz Waza, a 21 października 1677 r. chrzest w katedrze otrzymał późniejszy król Polski Stanisław Leszczyński. W latach 1760-77 z inicjatywy arcybiskupa Wacława Hieronima Sierakowskiego doszło do przebudowy katedry w stylu późnego baroku. Natomiast w końcu XIX w. prezbiterium kościoła zostało regotycyzowane. W 1772 r. główne wejście do katedry, znajdujące się dawniej w osi ołtarza głównego, zamurowano w 1772 roku w proteście przeciwko aneksji miasta przez Austrię. W 1910 r. katedra otrzymała od papieża Piusa X tytuł bazyliki mniejszej.

W bazylice znajdują się zabytki z różnych stylów w architekturze: od gotyku, przez renesans, barok, klasycyzm po neogotyk i secesję. Przykładowo wielki ołtarz w stylu barokowym został wzniesiony w 1766 r. Zdobia go marmurowe kolumny oraz cztery rokokowe posągi dłuta Macieja Polejowskiego przedstawiające świętych Augustyna, Grzegorza, Ambrożego, Hieronima. W ołtarzu znajduje się kopia niewielkiego, słynącego cudami obrazu Matki Boskiej z Dzieciątkiem, zwanej Łaskawą lub Domagaliczowską. Z lat 1771-1775 pochodzą obrazy pędzla Stanisława Strońskiego o tematyce maryjnej pokrywające ściany i sklepienia naw. Po II wojnie światowej w kwietniu 1946 roku, podczas ekspatriacji lwowskiej kurii metropolitalnej ze Lwowa do Lubaczowa, oryginalny obraz został przewieziony do Polski. W 1974 umieszczono go w głównym ołtarzu prokatedry w Lubaczowie. W 1980 oryginał złożono w skarbcu katedry na Wawelu. W końcu XIX wieku dokonano odnowienia prezbiterium w stylu gotyckim według projektów Juliana Zachariewicza, a także wykonano witraże (część według projektu Józefa Mehoffera). Z 1899 roku pochodzą organy. Wykonane wówczas witraże są autorstwa Tadeusza Popiela, Józefa Mehoffera, Edwarda Lepszego, Stanisława Kaczor Batowskiego, Jana Matejki i Tomasa Lisiewicza, Ferdynanda Lauferberga, Tadeusza Kruszeckiego oraz Juliana Makarewicz.

W katedrze znajdują się relikwie świętych: arcybiskupa Józefa Bilczewskiego i księdza Zygmunta Gorazdowskiego, których beatyfikował Jan Paweł II 26 czerwca 2001 roku we Lwowie, a kanonizował Benedykt XVI 23 października 2005 roku w Rzymie. W świątyni zostały złożone także wewnątrz kościoła Michała Korybuta Wiśniowieckiego (serce znajduje się w Warszawie, a ciało w Krakowie). W krypcie kaplicy Pana Jezusa Ukrzyżowanego z kolei spoczywają doczesne szczątki ojca Rafała Władysława Kiernickiego.

Dookoła katedry biegnie szereg kaplic zbudowanych w XVI, XVII i XVIII wieku: Kaplica Kampianów, kaplica Jezusa Miłosiernego, zwana też kaplicą Milewskich lub arcybiskupa Bilczewskiego, kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej z marmurowym grobowcem komendanta Lwowa generała Pawła Grodzickiego, kaplica Ukrzyżowania z relikwiami błogosławionego Jakuba Strepy (Strzemię), kaplica Zamoyskich (św. Anny) z dwoma alabastrowymi grobowcami arcybiskupów: Jana Zamoyskiego (zm. 1614) i Jana Tarnowskiego (zm. 1669), kaplica Buczaczkich z kopią Zwiastowania Rubensa i obrazem Syn marnotrawny, kaplica Najświętszego Sakramentu, rokokowa z XVIII wieku z freskami Stanisława Strońskiego oraz kaplica Matki Boskiej.

THE ARCHCATHEDRAL BASILICA OF THE ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN LVIV

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

It is one of the oldest churches in Lviv, also the parish church of the Assumption of the Blessed Virgin Mary parish, commonly known as the Latin Cathedral. It was built at the turn of the 14th and 15th century. The three-nave edifice in the Gothic style is 67 meters long and 23 meters wide. According to art historians, its builders were inspired by Saint Mary's Basilica in Kraków.

The church was consecrated in 1405 by Bishop Mateusz Janina of Przemyśl and became a cathedral of the Latin rite in 1414. On the 1st of April, 1656 in this cathedral, King John II Casimir Vasa took his vows in Lviv in front of the miraculous image of Our Lady of Grace, and on 21st of October, 1677 the future king of Poland, Stanisław Leszczyński, was baptized in the cathedral. In 1760-77, on the initiative of Archbishop Wacław Hieronim Sierakowski, the cathedral was rebuilt in the late Baroque style. At the end of the 19th century the presbytery of the church was regothicized. The main entrance to the cathedral, formerly located in the axis of the main altar, was bricked up in 1772 in protest against the annexation of the city by Austria. In 1910, the cathedral was given the title of basilica minor by Pope Pius X.

The basilica contains monuments from various architectural styles: from Gothic, through Renaissance, Baroque, Classicism to Neo-Gothic and Art Nouveau. For example, the great Baroque altar was built in 1766. It is decorated with marble columns and four Rococo statues by Maciej Polejowski depicting saints Augustine, Gregory, Ambrose, and Jerome. In the altar, there is a copy of a small miracle-working painting of the Virgin Mary and Child, known as the Gracious or Domagaliczowicz one. Paintings by Stanisław Stroński created in 1771-1775, with themes of the Virgin Mary, cover the walls and the vaults of the nave. After the Second World War, during the expatriation of the metropolitan curia from Lviv to Lubaczow in April 1946, the original painting was transported to Poland. In 1974 it was placed in the main altar of the pro-cathedral in Lubaczow. In 1980 the original was placed in the treasury of Wawel Cathedral.

At the end of the 19th century, the chancel was renovated in the Gothic style according to Julian Zachariewicz's designs, and stained glass windows were made (some designed by Józef Mehoffer). The organ came from 1899. The stained glass windows made at that time were made by Tadeusz Popiel, Józef Mehoffer, Edward Lepesz, Stanisław Kaczor Batowski, Jan Matejko, Tomasz Lisiewicz, Ferdynand Lauferberg, Tadeusz Kruszewski and Julian Makarewicz.

The Cathedral holds the relics of saints: Archbishop Józef Bilczewski and priest Zygmunt Gorazdowski, who were beatified by John Paul II on 26th June 2001 in Lviv, and canonized by Benedict XVI on 23rd October 2005 in Rome. The remains of King Michał Korybut Wiśniowiecki are also placed in the church (his heart is in Warsaw, and his body in Kraków). In the crypt of the chapel of Jesus Crucified lie the remains of Father Rafał Władysław Kiernicki.

The Cathedral is surrounded by a number of chapels built in the 16th, 17th and 18th centuries: the Kampian's Chapel, the Chapel of Merciful Jesus, also known as the Chapel of the Milewscy's or Archbishop Bilczewski, the Chapel of Our Lady of Częstochowa with the marble tomb of the commander of Lviv, General Paweł Grodzicki, the Chapel of the Crucifixion with the relics of the blessed Jakub Strepa (Strzemię), Zamoyscy's Chapel (St. Anne's Chapel) with two alabaster tombs of archbishops: the Chapel of St. Stanislaus and the Chapel of the Holy Cross. The chapel of St. Anne with two alabaster tombs of archbishops: Jan Zamoyski (died 1614) and Jan Tarnowski (died 1669), the Buczaczy's chapel with a copy of Rubens' Annunciation and the painting The Prodigal Son, the chapel of the Blessed Sacrament in rococo style from the 18th century, with frescoes by Stanisław Stroński, and the chapel of the Virgin Mary.

МИТРОПОЛИЧА БАЗИЛІКА ВНЕБОВЗЯТТЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ У ЛЬВОВІ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Це один з найстаріших соборів у Львові, а водночас парафіяльний храм збору Успіння Пресвятої Діви Марії, широко відомий як Латинський катедральний собор. Побудований на рубежі XIV і XV століть. Тринейна будівля в готичному стилі має довжину 67 м і ширину 23 м. За словами істориків мистецтва, її архітектура нагадує костел Діви Марії у Кракові.

Собор був освячений в 1405 році перемишльським єпископом Мацеєм Яніною, а вже в 1414 році він став собором латинського обряду. 1 квітня 1656 р. Король Ян II Казимир Ваза склав львівські обітниці перед чудотворним образом Божої Матері в цьому соборі, а 21 жовтня 1677 р. тут було охрещено майбутнього польського короля Станіслава Лещинського. У 1760-77 роках за ініціативою архієпископа Вацлава Ієроніма Сераковського собор перебудовано у стилі пізнього бароко. Тоді як наприкінці XIX століття церковному пресвітерію було повернено готичний стиль. У 1772 році головний вхід до собору, який раніше знаходився на осі головного вітаря, був замурований на знак протесту проти анексії міста Австрією. У 1910 році собор отримав титул малої базиліки від Папи Пія Х.

У базиліці є пам'ятки різних стилів в архітектурі: від готики, через ренесанс, бароко, класицизм, до неоготики та сецесії. Наприклад великий бароковий вітвар був встановлений у 1766 році. Його прикрашають мрамурові колони та чотири статуї рококо Мацея Полейовського із зображенням святих Августина, Григорія, Амвросія та Ієроніма. У вітварі є копія невеликої, знаменитої чудесами ікони Божої Матері з немовлям, відомої як Милостива або Домагалічовська. Картини Станіслава Строїнського, котрі зображують Марію, покривають стіни та склепіння нефів, датовані 1771-1775 роками. Після Другої світової війни під час еміграції Львівської митрополічної курії зі Львова до Любачева у квітні 1946 року оригінальну картину було перевезено до Польщі. У 1974 році її розміщено на головному вітварі собору в Любачеві. У 1980 р. Оригінал зберігався у скарбниці Вавельського собору. Наприкінці XIX століття пресвітерію відремонтовано у готичному стилі за проектом Юліана Захаревича та виготовлені вітражі (деякі з них запрокував Юзеф Мехоффер). Орган походить із 1899 року. Авторами створених тоді вітражів були Тадеуш Попель, Юзеф Мехоффер, Едвард Лепши, Станіслав Качор Батовський, Ян Матейко та Томаш Лісевич, Фердинанд Лауферберг, Тадеуш Крушевський та Юліан Макаревич.

У соборі знаходяться мощі святих: архієпископа Юзефа Більчевського та отця Зигмунта Гораздовського, які були проголошені блаженними 26 червня 2001 року у Львові та канонізовані Бенедиктом XVI 23 жовтня 2005 року у Римі. Мощі короля Міхала Корибута Вишневецького також були складені всередині храму (серце знаходиться у Варшаві, а тіло - у Кракові). Смертні останки отця Рафала Владислава Керницького знаходяться у склепі каплиці Розп'ятого Господа Ісуса.

Навколо собору простягається ряд каплиць, побудованих у XVI, XVII і XVIII століттях: Кампанівська каплиця, Каплиця Милосердного Ісуса, також відома як каплиця Мілевських або архієпископа Більчевського, каплиця Богоматері Ченстоховської з мрамуровою могилою львівського полководця, генерала Павла Гродзичського, каплиця Розп'яття з мощами Якуба Штемена, каплиця Замойських (Св. Анни) з двома алебастровими могилами архієпископів: Яна Замойського (помер 1614 р.) та Яна Тарновського (помер 1669 р.), каплиця Бучацьких з копією Благовіщення Рубенса та зображенням блудного сина, каплиця Пресвятої Трійства, рококо XVIII століття з фресками Станіслава Строїнського та каплиця Діви Марії.

SANKTUARIUM BŁ. JAKUBA STRZEMIĘ ORAZ ŚWIĘTYCH I BŁOGOSŁAWIONYCH METROPOLII HALICKIEJ I LWOWSKIEJ W HALICZU

Halicz. Ogólny widok. - Загальний вид. - Totalansicht.

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

fol. Mirek Osip-Pokrywka

Parafia została erygowana w 1350. W latach 1367-1412 istniała archidiecezja halicka. Obecnie istniejący kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny wybudowano w latach 1710-1780, a konsekrowano w 1785 r. Po II wojnie światowej świątynia została zamknięta później zaś umiejscowiono w nim magazyny i sklepy. W 1965 r. kościół został przebudowany na Dom Kultury. W 1997 roku konsekrowano nowo wybudowany kościół p. w. bł. Jakuba Strzemię i św. Hipolita. Od 2019 roku jest to Sanktuarium bł. Jakuba Strzemię oraz Świętych i Błogosławionych metropolii halickiej i lwowskiej.

THE SANCTUARY OF BLESSED JAKUB STRZEMIĘ AND THE SAINTS AND BLESSEDS OF THE HALYCHYNA AND LVIV METROPOLISES IN HALYC

The parish was erected in 1350. Between 1367 and 1412 the Halychyna archdiocese existed. The current church was built between 1710-1780 and was consecrated in 1785. After the Second World War, the church was closed and later used for warehouses and stores. In 1965 the church was rebuilt into a House of Culture.

In 1997, a newly built church dedicated to Blessed Jakub Strzemię and St. Hippolytus was consecrated. As of 2019, it is the Sanctuary of Blessed Jakub Strzemię and the Saints and Blesseds of the Halych and Lviv Metropolises.

СВЯТИЛИЩЕ БЛ. ЯКУБА СТРЕМЕНЯ ТА СВЯТИХ І БЛАЖЕННИХ ГАЛИЦЬКОЇ ТА ЛЬВІВСЬКОЇ МИТРОПОЛІЙ У ГАЛИЧІ

Парафія була заснована в 1350 році. У 1367-1412 роках тут існувала Галицька Архиепархія. Діючий сьогодні костел було побудовано в 1710-1780 роках і освячено в 1785 році Успінням Пресвятої Діви Марії. Після Другої світової війни храм закрили, а згодом в ньому розмістилися склади та магазини. У 1965 році церква була перетворена на Палац Культури. У 1997 році було освячено новозбудований костел блж. Якуба Стрешеня та св. Іполіта. Від 2019 року це Санктуарій Бл. Якуба Стрешеня та святих і блаженних Галицької та Львівської митрополій.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA BISKUPA I MĘCZENNIKA W SZCZERCU

fol. Piotr Jacek Jamski

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

Parafia w Szczercu jest historycznie najstarszą – istniejącą od 1397 r. – parafią w Archidiecezji Lwowskiej. Kościół zbudowany w 1400 r., początkowo był częścią obwarowań miejskich, w jego ścianach mieściły się otwory strzelnicze (zamurowane dopiero w 1912 r.). Kilkakrotnie remontowany i przebudowywany m.in. w 1556 r. W 1834 roku w kościele wybuchł pożar, przez co zawaliły się górne partie wieży. Sześć lat później wykonano nowe sklepienia. W 1864 roku pobudowano dzwonnice. W kościele znajdują się trzy ołtarze, pochodzące z roku 1836. Nad wejściem do świątyni znajdują się dwie marmurowe tablice: z 1910 roku z czarnego marmuru upamiętniająca 500-tą rocznicę bitwy pod Grunwaldem oraz z 1934 roku upamiętniająca 500-tą rocznicę śmierci Władysława Jagiełły.

We wnętrzu kościoła zachowało się niemal kompletne przedwojenne wyposażenie, oraz wmurowana w 1996 roku tablica upamiętniająca urodzonego w Szczercu generała Stanisława Maczka. To jeden z niewielu rzymsko-katolickich kościołów, który nieprzerwanie funkcjonuje do dziś.

CATHOLIC CHURCH OF ST. STANISLAV THE BISHOP AND MARTYR IN SHCHYRETS

The parish in Shchyrets is historically the oldest, existing since 1397, parish in the Archdiocese of Lviv. The church was built in 1400. Initially it was a part of city fortifications, with shooting holes in its walls (walled up in 1912). It was renovated and rebuilt several times, e.g. in 1556. In 1834 a fire broke out in the church, which caused the upper parts of the tower to collapse. Six years later new vaults were made. In 1864 a bell tower was built. There are three altars in the church, dating back to 1836. Above the entrance to the temple, there are two marble plaques: from 1910, made of black marble, commemorating the 500th anniversary of the Battle of Grunwald, and from 1934, commemorating the 500th anniversary of the death of Władysław Jagiełło.

Inside the church, almost complete pre-war furnishings have been preserved, as well as a plaque commemorating General Stanisław Maczek, who was born in Shchyrets. It is one of the few Roman-Catholic churches that still functions to this day.

КОСТЕЛ СВЯТОГО СТАНІСЛАВА У ЩИРЦІ

Парафія в Щирці історично вважається найстарішою існуючою парафією з 1397 року у Львівській Архиепархії. Костел було побудовано в 1400 р. Спочатку він була частиною укріплень міста, у стінах якої були амбразури (замуровано лише 1912 р.). Кілька разів храм ремонтувався та перебудовувався в т.ч. у 1556 р. У 1834 р. у костелі спалахнула пожежа, яка спричинила обвал верхніх частин вежі. Через шість років було зроблено нове склепіння. У 1864 році побудовано дзвіницю. У церкві є три вівтарі з 1836 року. Над входом у храм знаходяться дві мрамурові дошки: з 1910 р., виконана із чорного мarmuru на честь 500-річчя Грюнвальдської битви, і з 1934 р. на честь 500-річчя смерті Владислава Ягайла. Усередині церкви збереглися майже в цілому довоєнні вистрій та меморіальна дошка на честь генерала Станіслава Мачека, що народився у Щирці. Це один з небагатьох римо-католицьких костелів, який безперервно продовжує функціонувати до сьогодні.

KOLEGIATA PW. KRÓLOWEJ NIEBIOS ORAZ ŚWIĘTYCH WAWRZYŃCA DIAKONA I MĘCZENNIKA STANISŁAWA BISKUPA W ŻÓŁKWI

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Wybudowana została w latach 1606-1618 z fundacji hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Za panowania króla Jana III Sobieskiego stała się rodzimym mauzoleum jego rodu oraz pomnikiem chwały wojennej i wotum dziękczynnym za odniesione zwycięstwa. Kościół w Żółkwi nazwano wówczas Panteonem Oręża Polskiego. Jego projekt przypisuje się Pawłowi Szczęśliwemu. Kolegiata w Żółkwi jest budowlą łączącą w sobie cechy manieryzmu i wczesnego baroku. To kościół na planie krzyża łacińskiego, zwieńczony okazałą kopułą. Na szczycie fasady stoi figura św. Michała Archanioła. Obiegający kościół fryz, zaprojektowany przez samego hetmana, zdobią panoplia, płaskorzeźby świętych Jerzego i Marcina, konni husarze i łucznicy, ranni żołnierze, uzbrojeni wojownicy. Do dziś zachowały się wykonane z czerwonego marmuru pomniki hetmana Żółkiewskiego i jego syna Jana, ze słynną, wziętą z Eneidy inskrypcją „Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor” („Niech z kości naszych zrodzi się mściciel”) oraz umieszczony po przeciwległej stronie pomnik Reginy z Herburtów i Zofii Daniłowiczowej, żony i córki hetmana. W kościele stanowiącym mauzoleum rodowe Żółkiewskich i Sobieskich znajduje się m.in. alabastrowy nagrobek Jakuba Sobieskiego ojca króla Jana III Sobieskiego.

Przed wojną w świątyni wisiało kilka wielkich obrazów batalistycznych m.in.: „Bitwa pod Kluszyнем” i „Zwycięstwo pod Chocimiem”, „Bitwa pod Wiedniem” i „Bitwa pod Parkanami”. Taki sposób dekoracji wnętrza sakralnego był czymś zupełnie nowym, dotąd niespotykanym w kościołach Rzeczypospolitej. Dziś są one w posiadaniu Lwowskiej Galerii Obrazów.

THE COLLEGIATE CHURCH OF THE QUEEN OF HEAVEN AND SAINTS LAWRENCE THE DEACON AND MARTYR STANISŁAW THE BISHOP IN ZHOVKVA

fot. Mirek Osip-Pokrywka

It was built in 1606-1618 from the foundation of hetman Stanisław Żółkiewski. During the reign of King Jan III Sobieski, it became a family mausoleum of his family, a monument of war glory and a votive offering for the victories achieved. The church in Zhovkva was then called Pantheon of Polish Arms. Its design is attributed to Paweł Szczęśliwy. The collegiate church in Zhovkva is a building that combines features of Mannerism and early Baroque. It is a church on the plan of a Latin cross, crowned with a magnificent dome. At the top of the facade there is a statue of St. Michael the Archangel. The frieze around the church, designed by the hetman himself, is decorated with panoplies, reliefs of saints George and Martin, hussars and archers, wounded soldiers, and armed warriors. The monuments of hetman Żółkiewski and his son Jan, made of red marble, with the famous inscription 'Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor' ('May you arise (as) an avenger from our bones') taken from the Aeneid, have been preserved till the present day, as well as a monument to Regina Herbut and Zofia Żółkiewska, wife and daughter of the hetman, located on the opposite side. In the church, which is a family mausoleum of the Żółkiewski and Sobieski families, there is, among others, an alabaster tombstone of Jakub Sobieski, the father of King Jan III Sobieski.

Before the war, several great battle paintings hung in the temple such as: Battle of Kluszyн and Victory at Chocim, Battle of Vienna and Battle of Párkány. This way of decorating the sacral interior was something completely new, not seen before in the churches of the Republic of Poland. Today they are in the possession of the Lviv National Art Gallery.

КОЛЕГІАЛЬНИЙ КОСТЕЛ КОРОЛЕВИ НЕБА І СВЯТИХ ЛАВРЕНТІЯ ДИЯКОНА ТА МУЧЕНИКА СТАНІСЛАВА ЄПІСКОПА У ЖОВКВІ

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

Храм побудовано у 1606-1618 роках з фундації гетьмана Станіслава Жолкевського. Під час правління короля Яна III Собеського він став сімейним мавзолеєм його родини, пам'ятником воєнної слави та подякою за здобуті перемоги. Костел у Жовкві тоді називали Пантеоном польської зброї. Його проект приписують Павлу Щасливому. Колегіальний костел у Жовкві - це будівля, яка поєднує в собі риси маньєризму та раннього бароко. Це костел на плані латинського хреста, увінчаний чудовим куполом. На вершині фасаду стріть статуя св. Архангела Михаїла. Фриз навколо храму, спроектований самим гетьманом, прикрашений навісами, рельєфами святих Георгія і Мартіна, конними гусарами та стрільцями, поранилими солдатами та озброєними воїнами. До сьогодні збереглися пам'ятники гетьману Жолкевському та його синові Яну з червоного мarmuru з відомим написом Енеїди „Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor” („Нехай з наших кісток народиться месник”) та статуя Регіни Гербуртувської та Зофії Даниловичової, дружини та дочки гетьмана. У костелі, яка є родинним мавзолеєм Жолкевських та Собєських є, серед інших, алебастровий надгробок Якуба Собєського, батька короля Яна III Собєського.

До війни в храмі було вивішено кілька великих картин бойових творів, серед яких: «Битва під Клушином» та «Перемога під Хотином», «Віденська битва» та «Битва під Парканами». Такий спосіб декорування священного інтер'єру був чимось абсолютно новим, раніше небаченим у костелах Речі Посполитої. Сьогодні вони належать Львівській картинній галереї.

SANKTUARIUM PW. ŚW. ANTONIEGO WE LWOWIE

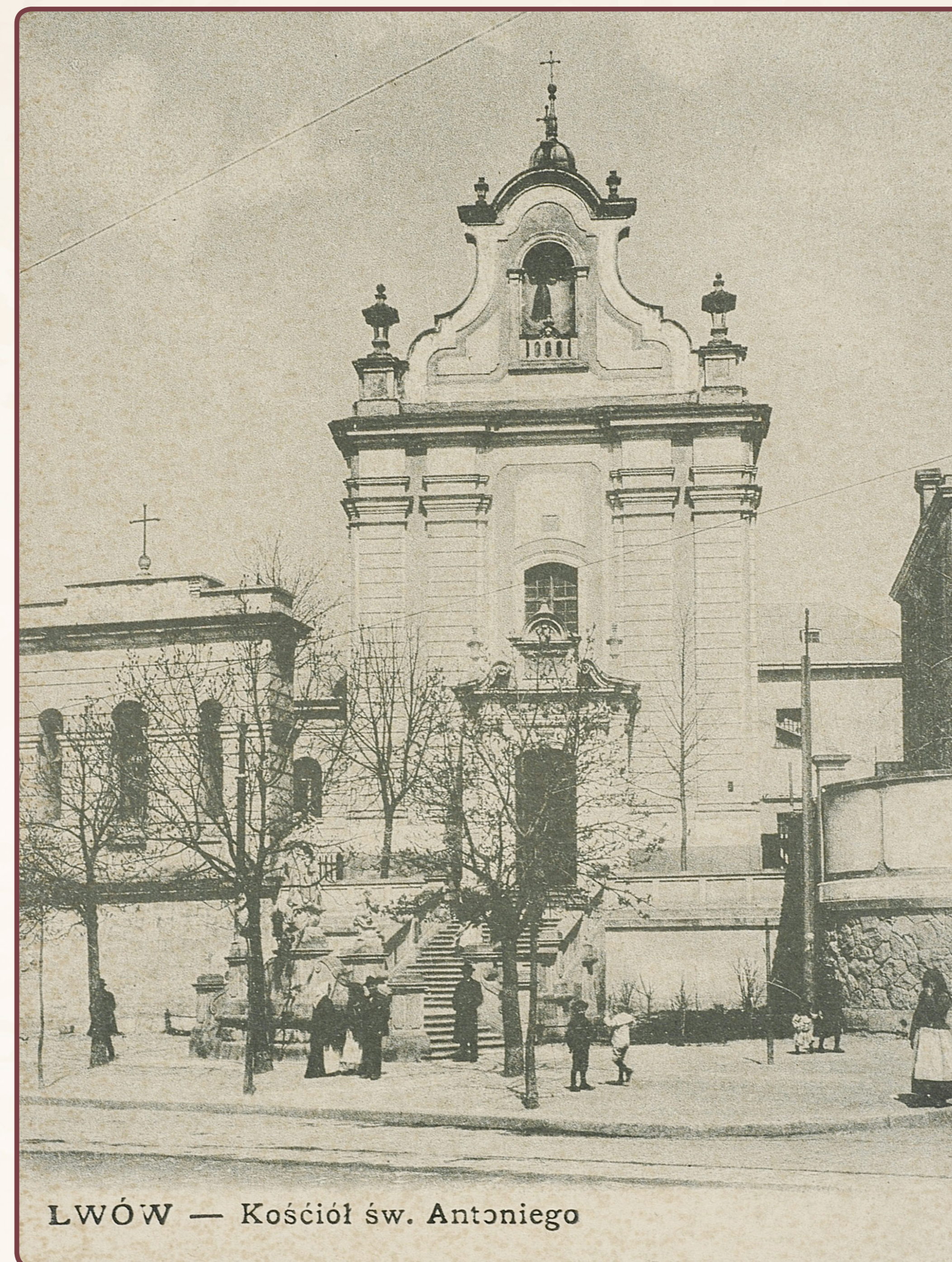
fot. Mirek Osip-Pokrywka

Budowę drewnianego klasztoru franciszkanów konwentualnych rozpoczęto w 1618, a ukończono w 1630. Budynek klasztorne zostały wzniesione na wzgórzu św. Antoniego w Suchej Woli na przedmieściu Łyczakowskim. W 1648 kościół został zniszczony podczas oblężenia Lwowa przez Kozaków. W 1669 r. z fundacji kasztelana krakowskiego księcia Janusza Antoniego Wiśniowieckiego rozpoczęto budowę nowego murowanego kościoła. Prace zakończono w latach 1718-1739.

Kościół św. Antoniego jest budowlą barokową, trójnawową, w układzie bazylikowym. Wystrój wnętrz jest rokokowy. Z obu stron do świątyni przylegają kaplice z ołtarzami w stylu barokowym. Na ścianach znajdują się przede wszystkim osiemnastowieczne obrazy w rokokowych ramach. Do najcenniejszych należy późnogotycki obraz przedstawiający Bogurodzicę z Chrystusem i Świętą Anną z 1520 r. W kościele znajdują się też portrety księcia i księżny Wiśniowieckich. W 1818 r. przy kościele zbudowano niewielką, klasycystyczną dzwonnice dla trzech dzwonów według projektu J. Markla. Warto zaznaczyć, że 26 grudnia 1924 r. w tej świątyni został ochrzczony wybitny polski poeta, Zbigniew Herbert.

Kościół św. Antoniego jest obok rzymskokatolickiej katedry drugim kościołem lwowskim nieprzerwanie czynnym od założenia do dnia dzisiejszego. W 1991 r. św. Jan Paweł II wznowił łacińską archidiecezję lwowską, w tym samym roku powrócili do niego OO. Franciszkanie, co zostało kanonicznie potwierdzone w 1995 r. przez arcybiskupa lwowskiego Mariana Jaworskiego. Obecnie są oni duszpasterzami czterech wspólnot: polskiej, rosyjskiej, ukraińskiej i litewskiej. W tych czterech językach odprawiają Msze św., katechizują i przygotowują do przyjęcia sakramentów

THE SANCTUARY OF ST. ANTHONY IN LVIV

LWÓW — Kościół św. Antoniego

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

Construction of the wooden Conventual Franciscan monastery began in 1618 and was completed in 1630. The monastery buildings were built on St. Anthony's Hill in the Sucha Wola in the Lychakivsky suburb. In 1648 the church was destroyed by Cossacks during the siege of Lviv. In 1669 construction of a new brick church was begun by the foundation of Prince Janusz Antoni Wiśniowiecki, castellan of Krakow. The work was completed around 1718-1739.

Anthony's Church is a Baroque building with three naves and a basilica-type layout. The interior decor is in the rococo style. On both sides of the church there are chapels with altars in Baroque style. On the walls there are mostly 18th century paintings in rococo frames. One of the most valuable ones is a late Gothic painting of the Mother of God with Christ and St. Anne from 1520. In the church there are also portraits of the Prince and Princess Wiśniowiecki. In 1818, a small classical bell tower for three bells was built near the church, designed by J. Markel. It is worth noting that on 26th December 1924, the prominent Polish poet Zbigniew Herbert was baptized in this church.

Along with the Roman Catholic Cathedral, St. Anthony's Church is the second church in Lviv that has been continuously active since its foundation until today. In 1991 Pope John Paul II renewed the Latin archdiocese of Lviv and in the same year the Fathers of the Franciscan monastery returned to the church. This was canonically confirmed by the Archbishop of Lviv Marian Jaworski in 1995. Currently they are pastors of four communities: Polish, Russian, Ukrainian and Lithuanian. In these four languages, they celebrate mass, catechize and prepare to receive the sacraments.

СВЯТИЛИЩЕ С СВ. АНТОНІЯ У ЛЬВОВІ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Будівництво дерев'яного монастиря конвентуальних францисканців розпочалося у 1618 р. і завершилося у 1630 р. Монастирські будівлі були зведені на пагорбі св. Антонія із Сухої Волі в Личаківському передмісті. У 1648 році костел був зруйнований під час облоги Львова козаками. У 1669 році будівництво нового цегляного храму було розпочато з фінансуванням краківського каштеляна, князя Януша Антонія Вишневецького. Роботи були завершені у 1718-1739 роках.

Костел св. Антонія - це тринефна будівля в стилі бароко в формі базилики. Внутрішній інтер'єр оздоблено в стилі рококо. Каплиці з бароковими вівтарями примикають до храму з обох сторін. На стінах висять переважно картини 18-го століття в рамках в стилі рококо. Найціннішим є пізньоготичний розпис Матері Божої з Христом та Святою Анною 1520 р. У церкві також є портрети князя та княгині з родини Вишневецьких. У 1818 р. поруч з церквою була побудована невелика, класицистична дзвіниця на три дзвони за проектом Й. Маркла.

Варто зазначити, що 26 грудня 1924 р. у цьому храмі був охрещений видатний польський поет Збигнев Герберт. Костел св. Антонія поруч з римо-католицьким собором, є другою свяतिною у Львові, яка постійно діє від моменту свого заснування до наших днів. У 1991 році Папа Іван Павло II відновив Львівську Архієпархію у Львові, і того ж року отці францисканці повернулися до нього, що було канонічно підтверджено львівським архієпископом Маріаном Яворським у 1995 р. Нині вони є пасторами чотирьох громад: польської, російської, української та литовської. На цих чотирьох мовах вони відправляють месу, катехизацію і готуються до прийняття таїнств

KOŚCIÓŁ P.W. NARODZENIA ŚW. JANA CHRZCICIELA W MOŚCISKACH

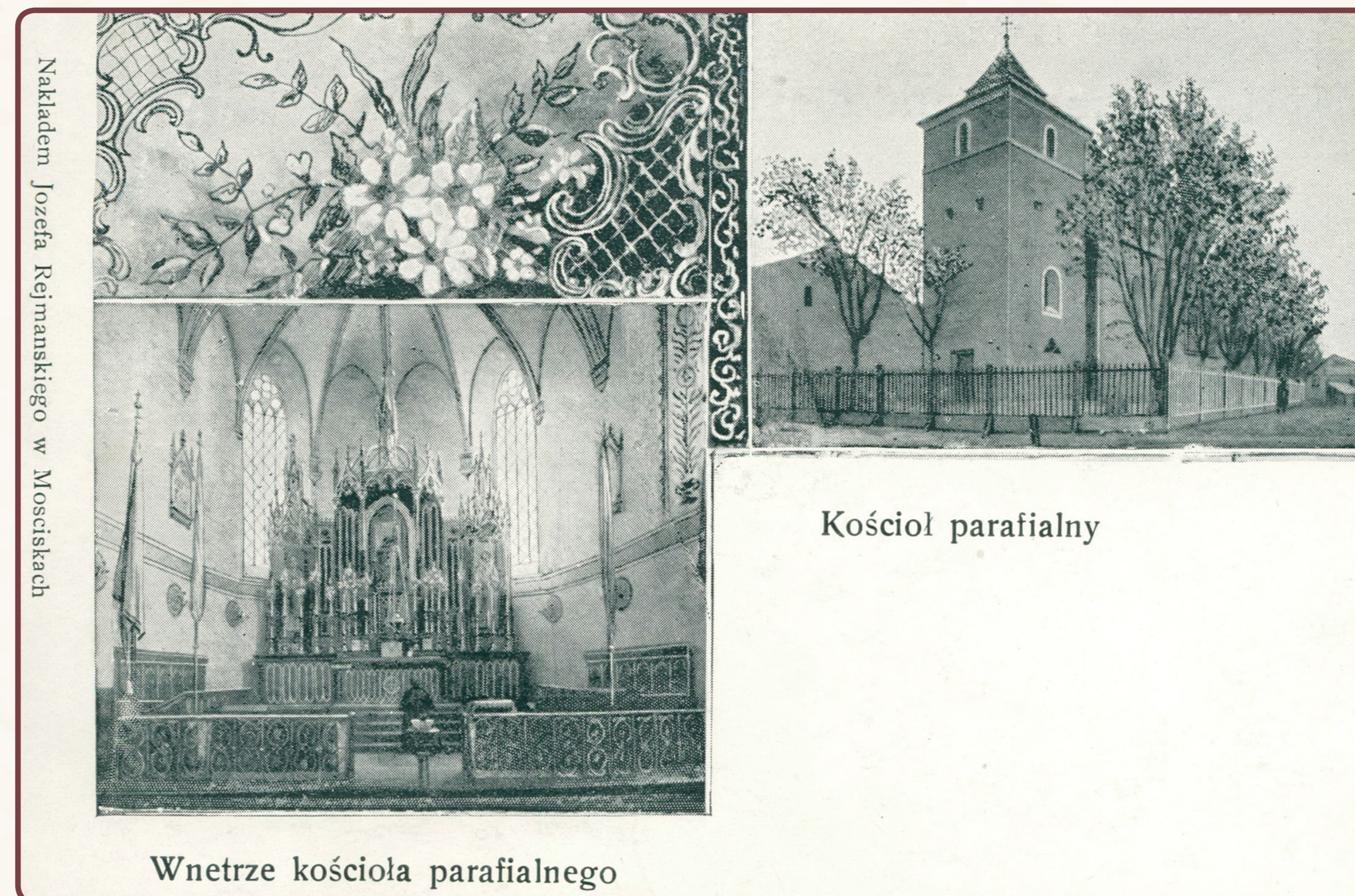

fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

W 1404 r. wybudowano drewniany kościół parafialny. W 1489 r. został on spalony przez Tatarów. Nowy kościół murywany wybudowano na przełomie XVI i XVII w. Świątynia została konsekrowana przez biskupa przemyskiego Macieja Pstrokońskiego w 1604 r. Prace budowlane ukończono w 1606 r. W 1648 r. kościół został zniszczony przez Kozaków, odbudowano go w 1656 r. W latach 1902-1903 przeprowadzono gruntowne prace remontowe. Wzniesiono wówczas nową plebanię, odbudowano wielki ołtarz, oczyszczono cztery ołtarze boczne i ambonę, naprawiono organy, wykonano kamienne ogrodzenie wokół kościoła, otynkowano front plebanii. W czerwcu 1915 r. w czasie walk w rejonie Mościsk, kościół został uszkodzony. W roku 1916 władze austriackie zarekwirowały cztery dzwony, pozostawiając sygnaturkę.

Najcenniejszym zabytkiem są XVII wieczne polichromie iluzjonistyczne w kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej. Mościska są obecnie jednym z większych skupisk Polaków w obwodzie lwowskim.

CATHOLIC CHURCH OF THE BIRTH OF ST. JOHN THE BAPTIST IN MOŚCISKA

Nakładem Jozefa Rejmanskiego w Mościskach

Kościół parafialny

Wnętrze kościoła parafialnego

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

A wooden parish church was built in 1404. It was burned down by the Tatars in 1489. A new brick church was built at the turn of the 16th and 17th centuries. The temple was consecrated by Bishop of Przemyśl, Maciej Pstrokoński in 1604. The construction work was completed in 1606. In 1648 the church was destroyed by Cossacks, and it was rebuilt in 1656. In the years 1902-1903 thorough renovation works were carried out. At that time, a new presbytery was built, the great altar was rebuilt, four side altars and the pulpit were cleaned, the organs were repaired, a stone fence around the church was made, and the front of the presbytery was plastered. In June 1915, during battles in the region of Mościska, the church was damaged. In 1916 the Austrian authorities confiscated four bells, leaving the bell tower.

The most valuable monument is the 17th century illusionist polychromies in the Chapel of Our Lady of Częstochowa. Nowadays, Mościska is one of the largest Polish communities in the Lviv region.

КОСТЕЛ СВЯТОГО ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В МОСТИСЬКУ

fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

У 1404 році було побудовано дерев'яний парафіяльний костел. У 1489 році його спалили татари. Новий мурований костел був побудований на рубежі XVI - XVII ст. Храм був висвячений єпископом з Перемишля Мацеєм Пстрокоńським у 1604 р. Будівельні роботи були завершені у 1606 р. У 1648 р. козаки зруйнували костел, а відбудували храм у 1656 р. У 1902–1903 р. були проведені ретельні ремонтні роботи. Тоді було споруджено новий пресвітерій, відбудовано великий вівтар, очищено чотири бічні вівтарі та кафедру, відремонтовано орган, зроблено кам'яну огорожу навколо костелу, а передню частину пресвітерію оштукатурено. У червні 1915 р. під час бойових дій в районі Мостиська костел було пошкоджено. У 1916 році австрійська влада конфіскувала чотири дзвони, залишивши сигнатурку.

Найцінніші пам'ятки - це ілюзіоністичні стінописи XVII століття у каплиці Божої Матері Ченстоховської. Наразі у Мостиську знаходиться одна з найбільших груп поляків на Львівщині.

KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA W KUTACH

KUTY. Kościół rzym. kat.

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

CATHOLIC CHURCH OF THE SACRED HEART OF JESUS IN KUTY

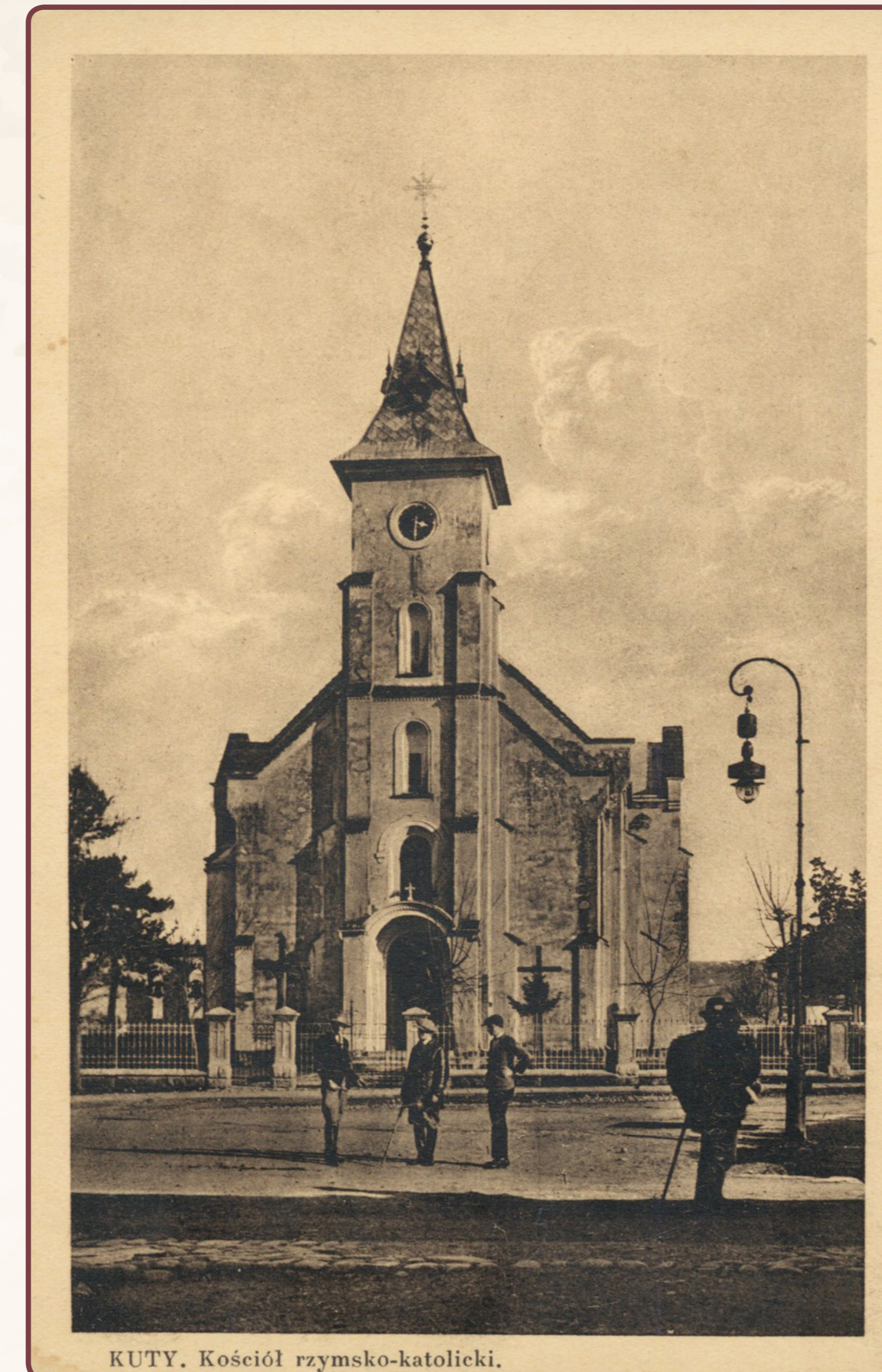

fot. Mirek Osip-Pokrywka

КОСТЕЛ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСА ХРИСТА В КУТАХ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

KUTY. Kościół rzymsko-katolicki.

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

Parafia w Kutach została założona w 1727 r. dzięki Józefowi Potockiemu kasztelanowi krakowskiemu i wojewodzie kijowskiemu. W 1861 r. konsekrowano drewniany kościół parafialny, który spłonął w 1895 r. W latach 1896-1898 wybudowano murowany kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Do II wojny światowej miasto było największym skupiskiem Ormian Polskich w II Rzeczypospolitej. W czasach II Rzeczypospolitej nieopodal Kut przebiegała granica z Rumunią. Tu 17 września 1939 r. odbyła się ostatnia Msza św. na terenie II Rzeczypospolitej, w której uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych na czele z prezydentem Ignacym Mościckim. Natomiast 20 września tegoż roku w obronie mostu zginął pisarz Tadeusz Dołęga-Mostowicz. W ołtarzu głównym świątyni znajduje się obraz „Najświętsze Serce Jezusa” sygnowany „Batowski rp. 1898”. Wnętrze świątyni ozdabiają olejne malowidła z 1909 r. autorstwa Adolfa Orzechowskiego z Kołomyi i Wacława Jakuba Jeziorka z Bochni. Nawiązują one do sztuki barokowej, z iluzjonistycznymi podziałami architektonicznymi utworzonymi z cokołów, gzymsów i kolumn. Na sklepieniu prezbiterium i nawy znajdują się freski: „Wniebowzięcie Najświętszej Panny Marii”, „Przekazanie Dziesięciu Przykazań Mojżeszowi”, „Bł. Jakub Strzeмиę adorujący Najświętszy Sakrament” i „Matka Boska z Dzieciątkiem”.

The parish in Kutach was established in 1727 thanks to Józef Potocki, castellan of Krakow and voivode of Kiev. In 1861, a wooden parish church was consecrated, which burned down in 1895. In the years 1896-1898 a brick church dedicated to the Sacred Heart of Jesus was built.

Until the Second World War, the city was the largest concentration of Polish Armenians in the Second Polish Republic. During the Second Polish Republic, the border with Romania ran near Kutach. On 17th September 1939, the last Holy Mass in the territory of the Second Polish Republic was held here, which was attended by representatives of the state authorities headed by President Ignacy Mościcki. On 20th September of that year, writer Tadeusz Dołęga-Mostowicz was killed while defending the bridge.

A painting Sacred Heart of Jesus is in the main altar of the temple, signed 'Batowski rp. 1898'. The interior of the church is decorated with oil paintings from 1909 by Adolf Orzechowski of Kolomyia and Wacław Jakub Jeziorka of Bochnia. They refer to Baroque art, with illusionist architectural divisions formed by plinths, cornices and columns. On the vaults of the presbytery and nave are the frescoes: The Assumption of the Blessed Virgin Mary, The Presentation of the Ten Commandments to Moses, Blessed James Strzeмиę Adoring the Blessed Sacrament and Mother of God with Child.

Парафія в Кутах була заснована в 1727 році завдяки Юзефу Потоцькому, краківському каштеляну та воєводі київському. У 1861 році було освячено дерев'яний парафіяльний костел, який згорів у 1895 році. У 1896-1898 роках побудовано цегляний костел Пресвятого Серця Ісуса Христа.

До Другої світової війни місто було найбільшим осередком польських вірмен у Другій Польській Республіці. За часів Другої Польської Республіки кордон з Румунією проходив біля Кут. Тут 17 вересня 1939 року відбулася остання меса на території Другої Польської Республіки, на якій були присутні представники органів державної влади на чолі з президентом Ігнацієм Мощицьким. 20 вересня того ж року письменник Тадеуш Доленга-Мостович загинув під час оборони мосту.

На головному вівтарі храму знаходиться картина «Пресвяте серце Ісуса» з підписом «Батовський 1898 рік». Внутрішній інтер'єр храму прикрашено олійними картинами 1909 року творцем яких був Адольф Ожеховський з Коломиї та Вацлав Якуб Єзьорка з Бохні. Вони мають риси мистецтва епохи бароко, з ілюзіоністичними архітектурними поділами з постаментів, карнизів та колон. На склепінні пресвітерію та нефи знаходяться фрески: «Успіння Пресвятої Богородиці», «Передання десяти заповідей Мойсееві», «Бл. Якуб Стрешемій поклоняється Пресвятому Таїнству» та «Матір Божа з немовлям».

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Ministry
of Foreign Affairs
Republic of Poland

Zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja publiczna 2021”

“Public task financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the grant competition “Public Diplomacy 2021”

Державний проект співфінансований Міністерством Закордонних справ РП в конкурсі „Публічна дипломатія 2021”

„Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP”.

“The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.”

Публікація презентує особистий погляд автора і не може ототожнюватися з офіційним становищем Міністерства Закордонних Справ

SANKTUARIUM NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY W BOŁSZOWCACH

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Kościół i klasztor wybudowano w latach 1623-1624. Zespół klasztorny i kościół był kilkakrotnie atakowany przez Szwedów, Kozaków, Tatarów i Turków. Po ostatnim najeździe tureckim zdewastowana świątynia przez kilkadziesiąt lat nie pełniła swojej roli. Odbudowę rozpoczął pułkownik wojsk koronnych Jan Gałęcki. Ponowna konsekracja kościoła miała miejsce w roku 1725. 15 sierpnia 1777 r. odbyła się uroczysta koronacja cudownego obrazu Matki Bożej Bołszowieckiej. Z obrazem tym wiąże się legenda o cudownym wyłowieniu obrazu Matki Boskiej z Dniestru przez hetmana polnego koronnego Marcina Kazanowskiego (1563-1636).

Podczas I wojny światowej w 1916 r. kościół częściowo spłonął w wyniku ostrzału artyleryjskiego. Do kolejnej dewastacji doszło podczas wojny 1920 r. Remontu kościoła dokonano w latach 1931-1938.

Po II wojnie światowej zespół klasztorny niszczał i popadał w ruinę. Cudowny obraz Matki Bożej Bołszowieckiej karmelici wywieźli w 1945 r. do Lwowa, a następnie do Krakowa. Dziś znajduje się w kościele św. Katarzyny w Gdańsku. Po zakończeniu II wojny światowej kościół zamknięto i urządzono w nim skład zboża i nawozów sztucznych, natomiast z klasztoru zrobiono chlew dla świń i stajnie dla bydła. Miejskowa wspólnota rzymskokatolicka odzyskała zrujnowane budynki w latach 90 XX wieku. Od 2001 r. budynki znajdują się pod opieką ojców franciszkanów.

THE SANCTUARY OF THE VISITATION OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN BILSHIVTSI

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

The church and monastery were built between 1623-1624. The monastery complex and the church were attacked several times by the Swedes, Cossacks, Tatars and Turks. After the last Turkish invasion, the devastated temple did not serve its purpose for several decades. Reconstruction was started by the colonel of the crown army Jan Gałęcki. The church was consecrated again in 1725. On 15th August 1777, the miraculous painting of the Mother of God of Bilshivtsi was solemnly crowned. The painting is associated with the legend of the miraculous ferrying of the image of the Mother of God from the Dniester by crown field hetman Marcin Kazanowski (1563-1636).

During the First World War, the church was partially burned down by artillery fire in 1916. Another devastation occurred during the war in 1920. The church was renovated in 1931-1938.

After the Second World War, the monastery complex deteriorated and fell into ruins. The miraculous painting of the Mother of God of Bilshivtsi was taken by the Carmelites to Lviv and then to Krakow in 1945. Today it is stored in St. Catherine's Church in Gdańsk. After the Second World War, the church was closed and turned into a grain and fertilizer storehouse, while the monastery was turned into a pigpen and stables for cattle. The local Roman Catholic community recovered the ruined buildings in the 1990s. Since 2001, the buildings have been in the care of the Franciscan Fathers.

САНКТУАРІЙ МАТЕРІ БОЖОЇ ЦАРИЦІ МИРУ У БІЛЬШІВЦЯХ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

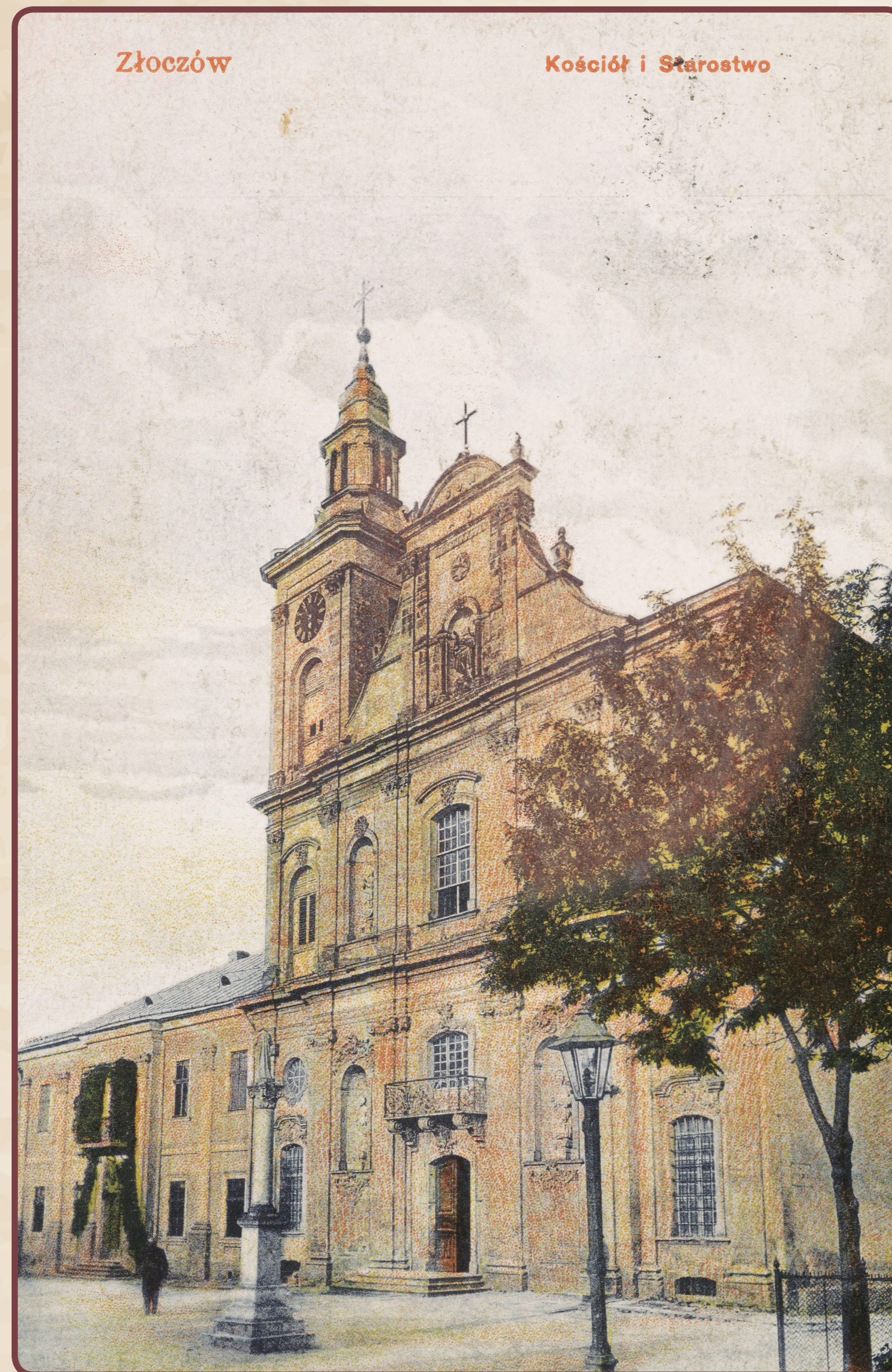
Храм та монастир були побудовані у 1623-1624 роках. Монастирський комплекс та костел кілька разів зазнавали нападів шведів, козаків, татар та турків. Після останнього вторгнення Туреччини спустошений храм перестав функціонувати наступні кілька десятиліть. Реконструкцію розпочав Ян Галецький, полковник коронних військ. Костел повторно освячено у 1725 р. 15 серпня 1777 р. відбулася урочиста коронація чудотворного образу Божої Матері у Білшівцях. Ця картина пов'язана з легендою про чудодійне знайдення образу Богоматері з Дністра польним гетьманом Корони Марцином Казановським (1563-1636).

Під час Першої світової війни, у 1916 році, костел був частково спалений артилерійським вогнем. Чергове спустошення відбулося під час війни 1920 р. Храм відремонтували у 1931-1938 рр.

Після Другої світової війни монастирський комплекс занепав і перетворився у руїну. Чудотворний образ Божої Матері Божої був перенесений кarmелітами у 1945 році до Львова, а потім до Кракова. Сьогодні він розташований у костелі св. Катерини в Гданську. Після закінчення Другої світової війни костел закрили і перетворили на склад зерна та добрив, а монастир перетворили на свинарник та стайню для худоби. Місцева римо-католицька громада повернула собі зруйновані будівлі у 1990-х роках. Починаючи від 2001 року будівлі перебувають під опікою францисканців.

KOŚCIÓŁ PW. WNIĘBOWZIĘCIA NMP W ZŁOCZOWIE

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

Trójnawowa bazylika, z nawami bocznymi otaczającymi półkolistą prezbiterium wyróżnia się kamienną fasadą, o bogatym rokokowym ornamentem, z asymetryczną wieżą.

Jest to dawna świątynia pijarów wybudowana z fundacji królewicza Jakuba Sobieskiego. Sporna jest data budowy, przyjmuje się albo lata 30-te albo 60-te XVIII w. Budowy kompleksu klasztornej nie udało się dokończyć aż do roku 1785, gdy klasztor pijarów został skasowany przez władze austriackie. Budynek klasztornej przeszedł na własność rządu, a niedokończony kościół przekształcono w magazyn. W 1787 r. przekazano go wspólnocie grekokatolickiej, która jednak nie miała funduszy na dokończenie budowy i adaptację świątyni. Z tego względu przekazano świątynię rzymskokatolickiej parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Podczas renowacji świątyni w 1878 r. dobudowano wieżę z zegarem, zmieniono fronton, we wnętrzu ustanowiono 5 kamiennych rzeźb. Większa część prac została zakończona w 1907 r., po tym, jak we wrześniu 1903 r. pożar uszkodził gmach kościoła.

Na sklepieniach świątyni znajdują się iluzjonistyczne malowidła z 1935 r. Ołtarz główny, ołtarze boczne, ambona, prospekt organowy, ławy, konfesjonały i inne elementy wyposażenia są neobarokowe i pochodzą z pierwszej połowy XIX w. W ołtarzu głównym umieszczona jest figura św. Kazimierza z tarczą, na której przedstawiony jest herb Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Starsza jest późnobarokowa chrzcielnica oraz kilka obrazów z XVIII w., m.in. portret króla Jana III Sobieskiego. Zachowało się też kilka marmurowych nagrobków i epitafiów, przeważnie z XIX w. Jest to jeden z nielicznych kościołów archidiecezji lwowskiej czynnych nieprzerwanie w czasach sowieckich. Przez 54 lata posługę sprawował w nim ks. Bp. Jan Cieński.

CATHOLIC CHURCH OF THE ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN ZOLOCHIV

fol. Mirek Osip-Pokrywka

The three-nave basilica with side aisles surrounding a semicircular presbytery is distinguished by a stone facade, with rich Rococo ornamentation and an asymmetrical tower.

It is a former Piarist temple built from the foundation of prince James Sobieski. The date of construction is a subject of disputes, assumed to have taken place either in the 1830s or 1860s. The monastery complex was not completed until 1785, when the Piarist monastery was dissolved by the Austrian authorities. The monastery buildings became the property of the government, and the unfinished church was turned into a warehouse. In 1787 it was given to the Greek-Catholic community, which, however, did not have funds to complete the construction and adaptation of the temple. Therefore, the temple was transferred to the Roman Catholic parish of the Assumption of the Blessed Virgin Mary. During the renovation of the temple in 1878, a tower with a clock was added, the pediment was changed, and 5 stone sculptures were placed in the niches. Most of the work was completed in 1907, after a fire damaged the church building in September 1903.

On the vaults of the temple, illusionist paintings from 1935 can be found. The main altar, side altars, pulpit, organ front, benches, confessionals and other equipment are Neo-Baroque and come from the first half of the 19th century. In the main altar there is a figure of St. Casimir with a shield depicting the coat of arms of the Polish-Lithuanian Commonwealth. Older is the late Baroque baptismal font and several paintings from the eighteenth century, including a portrait of king John III Sobieski. Several marble tombstones and epitaphs, mostly from the 19th century, have also survived.

This is one of the few churches of the Lviv archdiocese that remained in continuous operation during the Soviet era. Bishop Jan Cieński ministered there for 54 years.

КОСТЕЛ УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ У ЗОЛОЧЕВІ

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

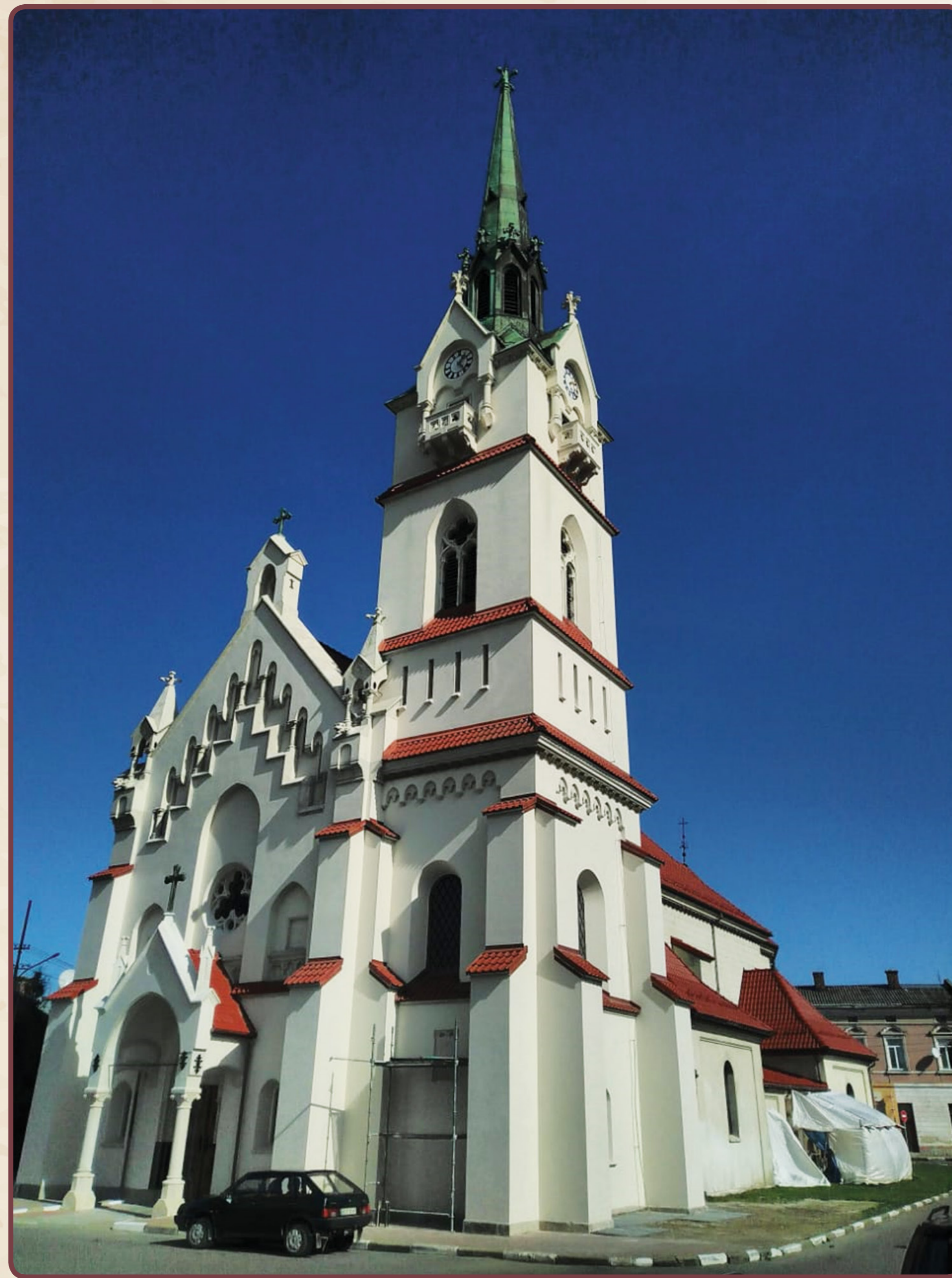
Тринавна базилика з бічними нефами, що оточують напівциркульний пресвітерія, вирізняється кам'яним фасадом, багатим орнаментом рококо, з асиметричною вежею.

Це колишній храм піарів, побудований завдяки фінансуванню князем Якубом Собеським. Дата будівництва є спіornoю, припускається, що це було або в 30-тих або в 60-тих роках XVIII століття. Будівництво монастирського комплексу не вдалося завершити аж до 1785 р., коли монастир піарів був розформований австрійською владою. Монастирські будівлі перейшли у власність уряду, а недобудований костел перетворили на склад. У 1787 році він був переданий греко-католицькій громаді, яка, однак, не мала коштів на завершення будівництва та пристосування храму, тому храм передано римо-католицькій парафії Успіння Пресвятої Діви Марії. Під час реконструкції храму в 1878 році було добудовано годинну вежу, змінено фронтон, а в нішах розміщено 5 кам'яних скульптур. Більшість робіт було завершено в 1907 році, після того як у вересні 1903 року костел постраждав у пожежі.

На sklepienнях храму знаходяться ілюзійні картини з 1935 року. Головний вітвар, бічні вітвари, кафедра, передня частина органу, лавки, сповідні та інші меблі - неobaroko і походять з першої половини XIX століття. На головному вітарі розміщена скульптура св. Казимира зі щитом, на якому видніється герб Речі Посполитої. Серед більш стародавніх елементів - купіль хрестильна та кілька картин із XVIII ст. між іншими портрет короля Яна III Собеського. Збереглося також кілька мarmurowих надгrobків та епітафій, переважно XIX ст. Це один з небагатьох костелів Львівської архієпархії, яка постійно діяла в радянські часи. Протягом 54 років служіння провадив отець Ян Ценський.

fol. Mirek Osip-Pokrywka

KOŚCIÓŁ PW. NARODZENIA NMP W STRYJU

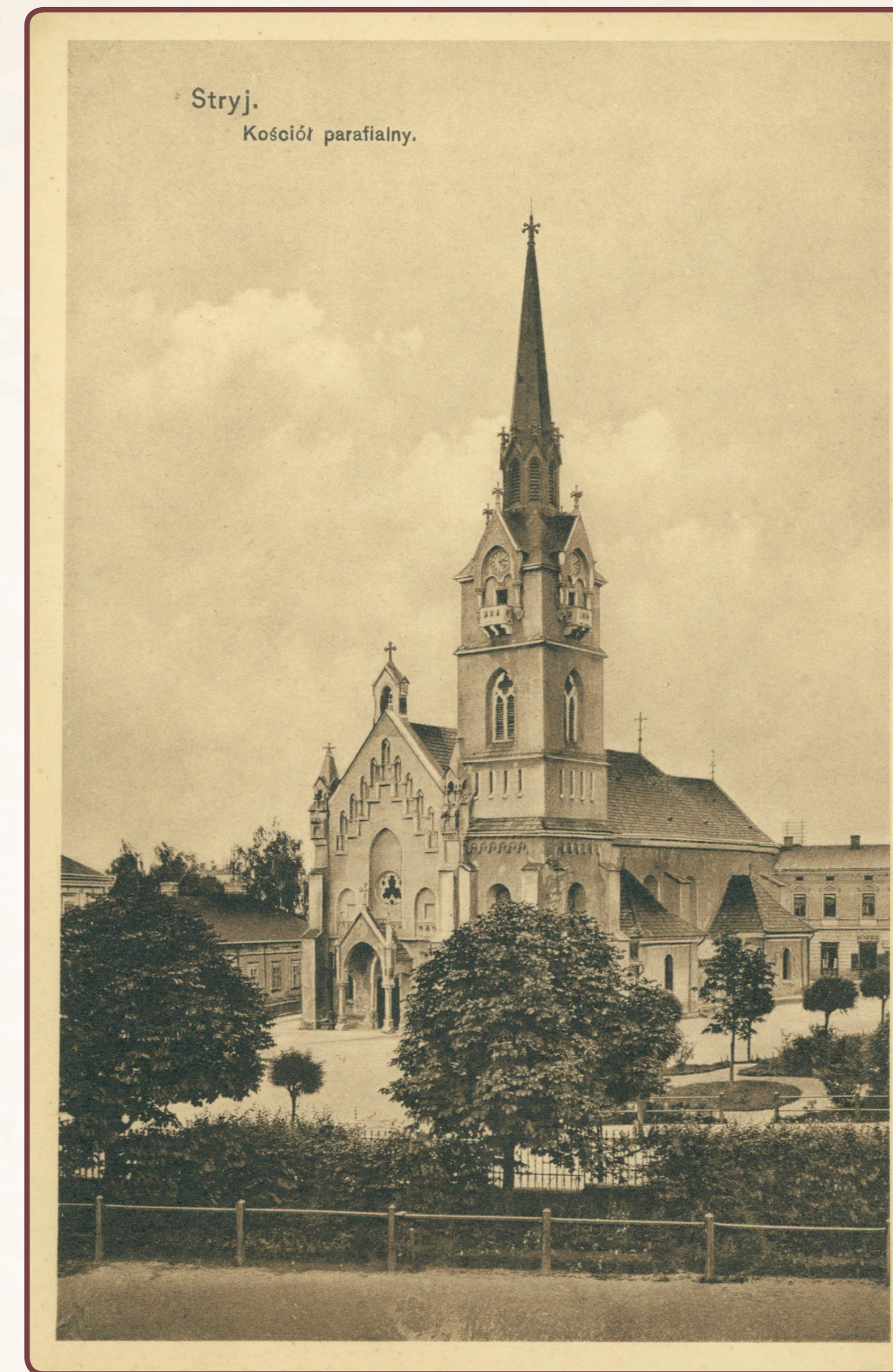
fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

Parafia została erygowana w 1350 r. natomiast kościół został wybudowany na przełomie XIV i XV wieku. Wyposażenie pierwszego budynku świątyni ufundowane zostało przez króla Jagiełłę w 1427 r. W kolejnych wiekach był kilkakrotnie zniszczony i rozbudowywany. W 1886 r. ogromny pożar spowodował ogromne zniszczenia zarówno budynku jak i wyposażenia. Odbudowa świątyni trwała przez pięć lat. Kościół otrzymał wystrój eklektyczny, z przewagą elementów neogotyckich oraz zachowaniem nielicznych elementów renesansowych. Wystrój elewacji fasady i wieży bogaty, w pozostałych częściach świątyni skromny.

We elewacji południowej kaplicy zachował się cenny zespół bogato dekorowanych renesansowych detali architektonicznych z początku XVII w., będący pozostałością fasady dawnego mauzoleum rodzinnego zasłużonych dla stryja rodów Narajowskich i Kaszowskich.

W 1935 roku lwowski arcybiskup Bolesław Twardowski dokonał koronacji wizerunku Matki Bożej Stryjskiej, znajdującej się w głównym ołtarzu. Jest to jedyny przypadek na terenie archidiecezji lwowskiej, że oryginalny wizerunek ukoronowany ozdobną koroną pozostał w świątyni do dziś. Należy zaznaczyć, że kościół w Stryju do dziś działa nieprzerwanie dzięki czemu uniknął zniszczeń i w całości zachował jednolite neogotyckie wyposażenie z przełomu XIX i XX w.

CATHOLIC CHURCH OF THE BIRTH OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN STRYJ

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

The parish was erected in 1350, and the church was built at the turn of the 14th and 15th century. The furnishing of the first temple building was funded by king Jagiełła in 1427. In 1886, a huge fire caused great damage to both the building and its equipment. The reconstruction of the temple lasted for five years. The church received an eclectic design, with a predominance of Neo-Gothic elements and preservation of only a few Renaissance elements. The decor of the facade and tower is rich, while in other parts of the church it is modest.

A valuable set of richly decorated Renaissance architectural details from the early 17th century has been preserved in the southern facade of the chapel.

In 1935, Lviv Archbishop Bolesław Twardowski crowned the image of the Mother of God of Stryj, which is located in the main altar. This is the only case in the territory of the Lviv archdiocese that the original image, crowned with an ornamental crown, has remained in the church to this day. It should be noted that the church in Stryj is still in continuous operation, thanks to which it escaped destruction and completely preserved its uniform Neo-Gothic furnishings from the turn of the 19th and 20th centuries.

КОСТЕЛ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У СТРИЮ

fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

Парафію засновано у 1350 році, тоді як храм було побудовано на рубежі XIV -XV століть. Обладнання першої будівлі храму було профінансовано королем Ягайлом у 1427 р. У наступні століття костел був неодноразово зруйнований та відбудований. У 1886 році велика пожежа завдала величезної шкоди як будівлі, так і обладнанню. Реконструкція храму тривала п'ять років. Костел має еklektyчний декор з перевагою елементів неоготики та збереженням кількох елементів Ренесансу. Фасад та вежі щедро оздоблено, а в інших частинах храму скромніше. У південному фасаді каплиці зберігся цінний комплекс багато прикрашених ренесансних архітектурних деталей початку XVII століття, що є залишком фасаду колишнього родинного мавзолею, визначних для Стрию родів Нараєвських та Кашовських.

У 1935 році архієпископ Львова Болеслав Твардовський увінчав образ Стрийської Божої Матері, що знаходиться на головному вівтарі. Це єдиний випадок у Львівській Архидієцезії, коли оригінальне зображення, увінчане декоративною короною, залишилося в храмі донині. Слід зазначити, що храм у Стрию функціонує безперервно і донині, завдяки чому він уникнув пошкоджень та повністю зберіг єдине неоготичне обладнання на рубежі XIX та XX століть.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. BARTŁOMIEJA W DROHOBYCZU

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Budowę murowanego kościoła rozpoczęto w 1392 r. z fundacji Władysława II Jagiełły, a zakończono w latach czterdziestych XIV wieku. Uważa się, że w tej budowli znajdowały się pozostałości murowanej wieży miejscowego wojewody z XIII wieku. Kościół spłonął w 1498 r., odrestaurowany i ponownie poświęcony w 1511 r. W czasie swojego istnienia był konsekrowany pod wezwaniem Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny, Świętego Krzyża i św. Bartłomieja.

Na przestrzeni wieków kościół był wielokrotnie niszczony (zwłaszcza w XVII w.) i odbudowywany. Główne prace konserwatorskie przy zabytku przeprowadzono na przełomie XIX i XX wieku: w 1882 według projektu architekta Edmunda Leona h. Ostoja Soleckiego do prezbiterium z północy zrobiono dobudowę. Pod koniec XIX wieku okna ozdobiono witrażami wykonanymi według szkiców artystów J. Matejki, S. Wyspiańskiego i Józefa Megoffera (1869–1946, Polska). Renowacja, przeprowadzona w latach 1902–1913 przez architekta Franciszka Jelonka (1864–1917), znacząco zmieniła wygląd zabytku: zlikwidowanie gotyckiej attyki nad prezbiterium i przykrycie jej obniżonym dachem zostało przez ekspertów ocenione negatywnie. W latach 30-tych XX wieku zostały odrestaurowane freski wewnątrz kościoła. Murowany budynek obecnej dzwonnicy został zbudowany w latach 1550–1551 przez przemyskiego architekta Jana Grendosza jako trój kondygnacyjna wieża obronna nad bramą.

Kościół jest zbudowany z czerwonej cegły, z zewnątrz nie otynkowany, co jest typowe dla północnego (niemieckiego) gotyku. Na czerwonym tle elewacji rozmieszczone są romboidalne ozdoby z wypalanej czarnej cegły. Według planu i ogólnego układu drohobycki kościół jest podobny do Katedralnego Kościoła we Lwowie (bez zabudowań gospodarczych). We wnętrzu zachowały się gotyckie portale z białego kamienia, a przy filarze północnym znajduje się rzeźbiarski nagrobek Katarzyny Ramułtowej (żony właścicielki tutejszej warzelni soli) z 1572 r. autorstwa Sebastiana Ceseka.

Wiele cennych elementów wyposażenia wnętrza zostało zniszczonych podczas II wojny światowej. W czasach ZSRR po II wojnie światowej w 1949 r. kościół zamknięto i umieszczono w nim rekwizyty teatralne. W 1989 r. kościół został zwrócony rzymskokatolickiej społeczności miasta.

Dzisiejszy kościół przyciąga spojrzenia – przede wszystkim gotyckie portale z białego kamienia, obrazy Andrzeja Solitskiego, XIX-wieczne witraże, renesansowy nagrobek Katarzyny Ramułtowej, antyczna ikona włoskiego artysty Tomasza Dolabelli, a także antyczny fresk przedstawiający Św. Krzysztofa. Na północnej ścianie kościoła znajdują się unikatowe płaskorzeźby z białego kamienia - trzy okna, które ukazują odpowiednio głowę w papieskiej tiarze, stopę i dłoń.

Kościół św. Bartłomieja w Drohobyczu jest wspaniałym przykładem architektury gotyckiej z XV - XVI wieku i należy do wybitnych zabytków historycznych i architektonicznych o znaczeniu państwowym.

ST. BARTHOLOMEW CHURCH IN DROHOBYCH

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

The construction of the brick church began in 1392 with the founding of Władysław II Jagiełło and was completed in the 1440s. It is believed that this building contained the remains of a 13th century brick tower of a local governor. The church burned down in 1498, was restored and rededicated in 1511. During its existence it was consecrated under the invocation of Ascension of the Blessed Virgin Mary, Holy Cross and St. Bartholomew.

Over the centuries, the church was repeatedly destroyed (especially in the 17th century) and rebuilt. The main conservation work on the monument was carried out at the turn of the 19th and 20th century: in 1882, according to the project of architect Edmund Leon of the Ostoja Solecki coat of arms, the northern chancel was expanded. At the end of the 19th century, the windows were decorated with stained glass, made according to sketches by the artists J. Matejko, S. Wyspiański, and Józef Megoffera (1869-1946, Poland). Renovations, carried out in the years 1902-1913 by the architect Franciszek Jelonek (1864-1917), significantly changed the appearance of the monument: the removal of the Gothic attic over the chancel and covering it with a lowered roof was judged negatively by the experts. In the 1930s, the frescos inside the church were restored. The brick building of the present bell tower was built in 1550-1551 by the architect Jan Grendosz from Przemyśl as a three-storey defensive tower over the gate.

The church is built of red bricks, not plastered on the outside, which is typical for Northern (German) Gothic. The red background of the facade is decorated with rhombic ornaments made of burnt black bricks. According to its plan and general layout, the Drohobych church is similar to the Cathedral Church in Lviv (without the outbuildings). Inside the church, there are Gothic portals made of white stone. The northern pillar has a sculptural tombstone of Katarzyna Ramułtowa (the wife of the owner of the local salt factory) from 1572 by Sebastian Cesek.

Many valuable pieces of interior equipment were destroyed during the Second World War. During the Soviet era, after the Second World War, the church was closed in 1949 and theatre props were placed there. In 1989 the church was returned to the Roman Catholic community of the city.

Today's church attracts the eye – especially with the Gothic portals in white stone, the paintings of Andrzej Solitski, the 19th century stained glass windows, the Renaissance tombstone of Katarzyna Ramułtowa, an ancient icon by the Italian artist Thomas Dolabella, and an ancient fresco depicting St. Christopher. On the northern wall of the church, there are unique white stone reliefs - three windows that show, respectively, a head in a papal tiara, a foot and a hand.

The Church of St. Bartholomew in Drohobych is a magnificent example of 15th - 16th century Gothic architecture and belongs to the outstanding historical and architectural monuments of national importance.

ЦЕРКВА С ВУЛ. ВАРФОЛОМІЯ У ДРОГОБИЧІ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

Будівництво муrowаного костелу розпочалося у 1392 році із фінансування Владислава II Ягайла і закінчилося в 1410-х. Вважається, що в цю споруду ввійшли залишки муrowаного терему місцевого воєводи XIII століття. Костел згорів у пожежі в 1498 році, а відновлено і заново освячено храм у 1511 році. Протягом свого існування мав посвяту Вознесіння Пресвятої Діви Марії, Святого Хреста і святого Варфоломія.

Упродовж століть костел неодноразово було зруйновано (особливо це стосується XVII століття) і відбудовано. Великі реставраційні роботи на пам'ятці здійснено наприкінці XIX століття-початок XX століття: у 1882 році за проектом drohobyцького інженера-архітектора Едмунда Леона Остої Солецького до пресбітерія з півночі прибудували ризницю. Наприкінці XIX ст. вікна прикрасили вітражі, виготовлені за ескізами художників Я. Матейка, С. Виспянського і Юзефа Меґоффера (1869–1946, Польща). Реставрація, проведена 1902–1913 за проектом архітектора Францішка Єльонка (1864–1917), значно змінила вигляд пам'ятки: ліквідацію високого готичного аттика над пресбітерієм і накриття його заниженим дахом фахівці оцінили негативно. У 1930-х в інтер'єрі реставрували розписи. Мурована споруда теперішньої дзвіниці збудована 1550–1551 архітектором з Перемишля (тепер Польща) Яном Грендошем як надбрамна триярусна оборонна башта.

Костел муrowано з червоної цегли й зовні не тиньковано, що є характерним для північної (німецької) готики. На червоному тлі фасадів викладено ромбичні орнаменти з чорної перепаленої цегли. За планом і загальною композицією drohobyцький костел схожий на Кафедральний костел у Львові (без прибудов). В інтер'єрі збереглися готичні білокам'яні портали, а біля північного стовпа — скульптурний надгробок Катерини Рамултової (дружини володаря місцевих солеварень) 1572 роботи Себастьяна Чешака.

Багато цінних речей інтер'єру знищено у роки Другої світової війни. За СРСР по Другій світовій війні в 1949 році костел закрили, й розташували в ньому склад театрального реквізиту. У 1989 році храм повернено римсько-католицькій громаді міста.

У церкві нині є на що подивитися – це готичні білокам'яні портали, розписи Андрія Солецького, вітражі XIX ст., ренесансний надгробок Катерини Рамултової, старовинна ікона італійського митця Томаша Долабелли, а також – давня фреска, на якій зображено святого Христофора. На північній стіні храму збереглися унікальні білокам'яні рельєфи – три вікна, у яких видніються, відповідно, голова у папській тиарі, стопа і долоня.

Костел св. Варфоломія у Drohobych вважається яскравим взірцем архітектури готичного стилю XV – XVI ст. і належить до визначних історико-архітектурних пам'яток національного значення.

SANKTUARIUM ŚW. ANNY W SĄSIADOWICACH

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

THE SANCTUARY OF ST. ANNE IN SĄSIADOWICE

fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

КОСТЕЛ СВЯТОЇ АННИ В СУСІДОВИЧАХ

fot. Archiwum Kurii Archidiecezjalnej we Lwowie

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

Drewniany kościół parafialny został konsekrowany w roku 1481. W 1589 r. wybudowano nowy murowany kościół, konsekrowany 15 listopada 1591 r. Od 1603 r. do 1946 r. kościołem zarządzali O. Karmelici mieszkający w pobliskim klasztorze. W 1613 roku wokół zabudowań klasztornych wybudowano mur obronny z 4 basztami, z których jedna pełni teraz rolę dzwonnicy.

Korpus świątyni składa się z dwuprzęsłowej nawy oraz dwóch ołtarzy bocznych. Sklepienie kościoła jest kolebkowe, dekorowane malowidłami, które pochodzą z drugiej połowy XVIII wieku. Freski zostały przemalowane w 1863 roku przez M. Łozińskiego. Początkowo w środku kościoła było osiem ołtarzy (niektóre wzmianki mówią o siedmiu) i drewniana ambona. Do dnia dzisiejszego zachowały się jedynie trzy ołtarze: główny oraz dwa boczne, które nadają barokowy charakter zabytkowi.

W 1989 roku kościół przekazano parafii rzymskokatolickiej. Przystąpiono do odbudowy kościoła, który był w całkowitej ruinie. W nocy z 2 na 3 lutego 2010 roku wybuchł pożar, który strawił całkowicie dach i w znacznej mierze uszkodził kościół i klasztor. W 2011 r. powrócili Karmelici. Do dziś prowadzone są prace budowlane i konserwatorskie. W kościele, obecnie Sanktuarium św. Anny znajduje się kopia łaskami słynącej płaskorzeźby św. Anny Samotrzeciej (oryginał znajduje się w klasztorze oo. karmelitów w Krakowie).

The wooden parish church was consecrated in 1481. In 1589 a new brick church was built, which was consecrated on 15th November 1591. From 1603 to 1946 the church was managed by Carmelite Fathers living in a nearby monastery. In 1613 a defensive wall with 4 towers was built around the monastery buildings, one of which now serves as a bell tower.

The body of the church consists of a two-bay nave and two side altars. The church's vault is a barrel vault, decorated with paintings, which date from the second half of the 18th century. The frescos were repainted in 1863 by M. Łoziński. Originally there were eight altars (some records say seven) and a wooden pulpit inside the church. To this day, only three altars have been preserved: the main one and two side ones, which give the church its Baroque character.

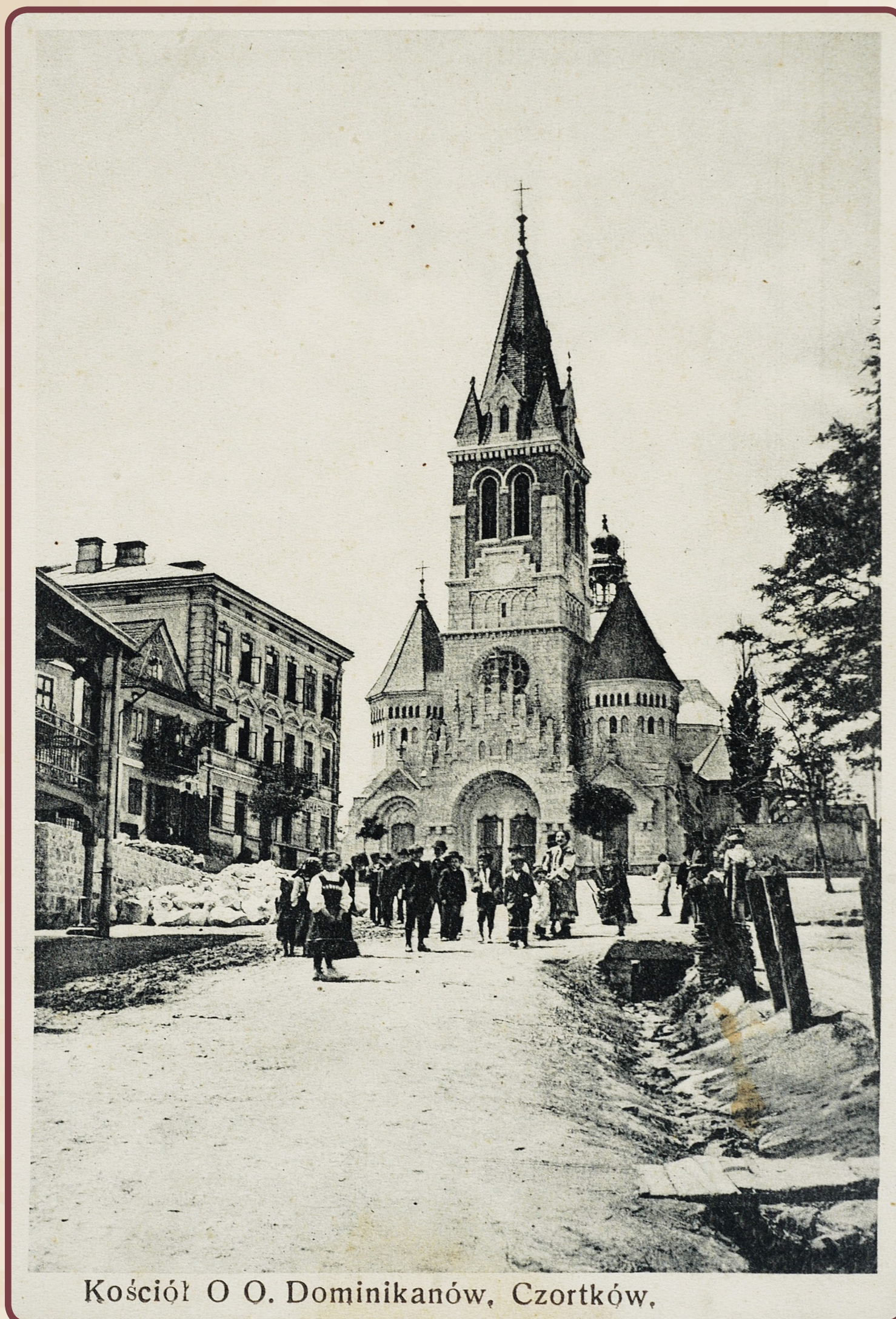
In 1989 the church was transferred to a Roman Catholic parish. The process of rebuilding the church, which was in total ruin, started. During the night of 2nd to 3rd February 2010, a fire broke out, which completely consumed the roof and largely damaged the church and the monastery. In 2011, the Carmelites returned. Construction and restoration work continues to this day. In the church, now The Sanctuary of St. Anne, there is a copy of the grace-famous bas-relief of St. Anne (the original is in the Carmelite Fathers' monastery in Kraków).

Дерев'яний парафіяльний костел був освячений у 1481 р. У 1589 р. побудовано новий цегляний храм, котрий було освячено 15 листопада 1591 р. З 1603 по 1946 р. костелом завідували отці кармеліти, які проживали у сусідньому монастирі. У 1613 році навколо монастирських будівель було зведено оборонний мур з 4 вежами, одна з яких на сьогоднішній день служить дзвіницею.

Корпус храму складається із прогонувої нефи та двох бічних вітарів. Склепіння церкви має циліндричну форму, прикрашене розписами другої половини XVIII століття. Фрески перефарбував у 1863 р. М. Лозінський. Спочатку посередині церкви було вісім вітарів (деякі джерела вказують на сім) та дерев'яна кафедра. До наших днів збереглося лише три вітара: головний і два бічних, які надають будівлі бароковий характер. У 1989 році костел передано римсько-католицькій парафії. Храм, який тоді нагадував руїну, розпочали реставрувати. У ніч з 2 на 3 лютого 2010 року пожежа повністю знищила дах та значною мірою пошкодила костел та монастир. У 2011 році суди повернулися кармеліти. Будівельні та консерваційні роботи ведуться донині. У храмі, нині Сankтуарії св. Анни, є копія відомого рельєфу св. Анни Самотретьої (оригінал знаходиться у монастирі отців кармелітів у Кракові).

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA W CZORTKOWIE

Kościół O. O. Dominikanów, Czortków.

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

fot. Mirek Osip-Pokrywka

ST. STANISLAV CHURCH IN CHORTKIV

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

КОСТЕЛ СВЯТОГО СТАНІСЛАВА У ЧОРТКОВІ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

22 lutego 1610 r. Stanisław Golski, wojewoda ruski i właściciel miasta, sprowadził do Czortkowa zakon ojców Dominikanów i ufundował dla nich kościół oraz klasztor. Obecna murowana świątynia pw. św. Stanisława Biskupa została zbudowana w stylu neogotyckim w latach 1908-1910 według projektu architekta Jana Sas-Zubrzyckiego.

Ołtarz główny wykonany został w latach 1927-1930 wg projektu Jana Sas-Zubrzyckiego. Obecnie w jego centralnej części znajduje się kopia cudownego obrazu Matki Boskiej Czortkowskiej (Różańcowej). Oryginał znajduje się w kaplicy Kotowskich w kościele Dominikanów pw. św. Jacka w Warszawie.

Przywódcy Polski wielokrotnie odwiedzali klasztor. W 1663 r. Czortków odwiedził król Jan Kazimierz, uczestnicząc w liturgii w kościele. A w 1683 roku kolejny król polski, Jan III Sobieski, odwiedził klasztorny kościół.

Dzięki grubym murom obronnym z basztami na całym obwodzie kościoła od dawna stanowił schronienie dla mieszkańców podczas najazdów tatarskich. Dowodem jego fortyfikacyjnej mocy są pozostałości grubych murów obronnych. Świątynia najbardziej ucierpiała podczas I i II wojny światowej. W 1914 r. wojska rosyjskie zdjęły i wywiozły dzwony. Został tylko jeden, największy, którego nie udało się zdjąć. Niestety 3 lata później dzwon został wyprowadzony przez Niemców, którzy rozbili na kawałki i w ten sposób go zdjęli. W 1941 roku przed ofensywą niemiecką, wojska radzieckie podpaliły kościół i klasztor, a prawie wszyscy ojcowie dominikanie i mnisi zostali zamordowani na obrzeżach Czortkowa. Do 1946 r. kościół przez pewien czas był rzymsko-katolicki. W 1947 r. przekazano go prawosławnym, a w 1959 r. zamieniono go na magazyn miejskiego związku zawodowego. Kościół św. Stanisława jest jednym z zabytków architektury o znaczeniu państwowym, jest jednym z 7 największych kościołów katolickich na Ukrainie. Wielkie wrażenie robi nie tylko wnętrze kościoła z cudowną ikoną Matki Boskiej Czortkowskiej, a także niezapomniane brzmienie organów.

W 1941 r. kościół, przy zacieraniu śladów mordu zakonników i braci dominikańskich, został zdewastowany przez NKWD (spalono klasztor i dach nad prezbiterium).

W latach 1946-1989 w budynku świątyni umieszczono magazyn. 8 lipca 1989 r. kościół został ponownie poświęcony i przywrócony zakonowi dominikańskiemu.

On 22nd February 1610, Stanislaw Golski, a Russian voivode and the town's owner, brought the Dominican Order to Chortkiv and founded a church and monastery for them. The present brick church of St. Stanislav the Bishop was built in Neo-Gothic style between 1908-1910 according to the project of architect Jan Sas-Zubrzycki.

The main altar was made in the years 1927-1930 according to the design of Jan Sas-Zubrzycki. Currently a copy of the miraculous image of Our Lady of Chortkiv (Lady of the Rosary) is in its central part. The original is located in the chapel of the Kotowski family in the church of the Dominican Friars of St. Jacek in Warsaw.

The leaders of Poland visited the monastery many times. In 1663, King Jan Kazimierz visited Chortkiv, participating in the liturgy in the church. And in 1683 another Polish king, Jan III Sobieski, visited the monastery church.

Thanks to its thick defensive walls with towers around the perimeter, the church has long provided shelter for the townspeople during Tartar invasions. Proof of its fortifying power can be seen in the remains of the thick defensive walls.

The church suffered most during the First and Second World Wars. In 1914, the Russian army removed and carted away the bells. Only one remained, the largest one, which could not be removed. Unfortunately, 3 years later the bell was taken by the Germans, who broke it into pieces and thus removed it. In 1941, before the German offensive, the Soviet troops set fire to the church and monastery, and almost all the Dominican fathers and monks were murdered on the outskirts of Chortkiv.

Until 1946, the church was Roman Catholic for some time. In 1947 it was handed over to the Orthodox, and in 1959 it was turned into a warehouse for the city trade union.

St. Stanislav Church is one of the architectural monuments of national importance, it is one of the 7 largest Catholic churches in Ukraine.

It is not only the interior of the church with the miraculous icon of Our Lady of Chortkivsk that is impressive, but also the unforgettable sound of the organ.

In 1941 the church, while covering the traces of the murder of the Dominican monks and friars, was devastated by the NKVD (the monastery and the roof over the presbytery were burnt).

In the years 1946-1989 a warehouse was placed in the temple building. On 8th July 1989 the church was rededicated and returned to the Dominican Order.

22 лютого 1610 р. руський воевода і власник міста, Станіслав Гольський, спровадив до Чорткова отців Домініканців і заклав для них костел та монастир. Нинішній муrowаний храм на вул. св. Станіслава побудовано у неоготичному стилі в 1908-1910 роках за проектом архітектора Яна Сас-Зубжицького.

Головний вівтар був зроблений у 1927-1930 роках за проектом Яна Сас-Зубжицького. На сьогоднішній день в його центральній частині знаходиться копія чудотворної картини Матері Божої Чортківської (Ружанцової). Оригінал знаходиться в каплиці Котовських в костелі отців Домініканців св. Яцека у Варшаві.

Перші особи Польщі неодноразово відвідували кляштор. У 1663 році Чортків відвідав, взявши участь у Літургії в костелі, король Ян Казимир. А у 1683 році в монастирському костелі побував наступний польський король – Ян III Собеський.

Завдяки товстим оборонним мурам із баштами по периметру, костел тривалий час був прихистком для містян під час нападів татар. Свідками його фортифікаційної сили є залишки товстезних оборонних murів.

Найбільших пошкоджень зазнав храм під час Першої та Другої світової війни. У 1914 році російські війська зняли та вивезли дзвони. Залишилися лише один, найбільший, який не змогли зняти. Але і його через 3 роки вивезли німці, розбивши на частини і знявши. У 1941 році перед наступом німців радянські війська підпалили костел і монастир, а майже всіх отців і монахів-домініканців замордували на околиці Чорткова.

До 1946 року костел ще певний час належав римо-католикам. У 1947 році його передали православним, а у 1959 році перетворили на склад міськторгу. Костел святого Станіслава належить до пам'яток архітектури національного значення, входить до 7 найвеличніших католицьких храмів України. Велике враження в костелі складає не лише інтер'єр храму з Чортківською чудотворною іконою Божої Матері, а й незабутнє звучання органу.

У 1941 р., костел, під час усунення слідів мordu ченців та братів домініканців, здевастували служби НКВД (монастир і дах над пресвітерієм було спалено).

У 1946-1989 роках у будівлі храму розмістили склад. 8 липня 1989 року костел було знову освячено і повернено домініканському ордену.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Ministry
of Foreign Affairs
Republic of Poland

Zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja publiczna 2021”

“Public task financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the grant competition “Public Diplomacy 2021”

Державний проект спінансований Міністерством Закордонних справ РП в конкурсі „Публічна дипломатія 2021”

„Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP”.

“The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.”

Публікація презентує особистий погляд автора і не може ототожнюватися з офіційним становищем Міністерства Закордонних Справ

KOŚCIOŁY W RAWIE RUSKIEJ CHURCHES IN RAWA RUSKA ХРАМИ У РАВИ-РУСЬКІЙ

KOŚCIOŁ PW. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA

fol. P. SCHUEER

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

fol. Mirek Osip-Pokrywka

W 1738 r., w miejsce wcześniejszego drewnianego, wybudowano nowy barokowy, jednonawowy kościół z fasadą zdobioną malowidłami ufundowany przez starostę bełskiego Jerzego Rzeczyckiego i Józefa Głowińskiego według projektu Pawła Fontany. Kościół został konsekrowany w 1738 roku i oddany pod opiekę św. Michała. Do budynku dobudowano później piętrowy klasztor z celami dla oo. Reformatów. Świątynia pełniła funkcję sakralną do momentu wtargnięcia na tereny ziem lwowskiej niemieckich wojska w roku 1941. Od tamtego momentu zabudowania kościelne i klasztorne wykorzystywano jako pomieszczenia magazynowe przez co popadły w ruinę. Zniszczenie kościoła rzymskokatolickiego w Rawie Ruskiej jest tak poważne, że obiekt jest wyłączony z użytkowania.

Obecnie w ramach projektu „Bliźniacze klasztory: Węgrów i Rawa Ruska - wykorzystanie potencjału dziedzictwa historycznego zakonu Reformatów dla rozwoju turystyki i życia społecznokulturalnego w Polsce i Ukrainie” finansowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 przy wsparciu Unii Europejskiej powstaną tam cztery rodzinne domy dziecka. Zgodnie z projektem planowana jest także budowa ukraińsko-polskiego centrum dialogu kultur z salą konferencyjną.

Z klasztorem związany był w latach 1907–1908 i 1930–1933 o. Narcyz Turchan, błogosławiony w 1999 roku.

CATHOLIC CHURCH OF ST. MICHAEL THE ARCHANGEL

In 1738, in place of the earlier wooden one, a new Baroque, single-aisle church with a facade decorated with paintings was built, founded by the starost Jerzy Rzeczycki and Józef Głowiński according to the design of Paweł Fontana. The church was consecrated in 1738 and placed under the protection of St. Michael. A two-story monastery with cells for the members of the Order of the Reformati was later added to the building. The church served as a place of worship until the German army invaded Lviv in 1941. From that time on the church and monastery buildings were used as storehouses and fell into ruins. The devastation of the Roman Catholic church in Rawa-Ruska is so severe that the building is no longer in use.

Currently, four family orphanages will be built there as part of the project ‘Twin Monasteries: Węgrów and Rawa-Ruska - using the potential of the historical heritage of the Order of the Reformati for the development of tourism and socio-cultural life in Poland and Ukraine’. The project is financed by the Poland-Belarus-Ukraine Cross-Border Cooperation Program 2014-2020, with the support of the European Union. According to the project, it is also planned to build a Ukrainian-Polish centre for cultural dialogue with a conference room.

Father Narcyz Turchan, who was beatified in 1999, was associated with the monastery in 1907-1908 and 1930-1933.

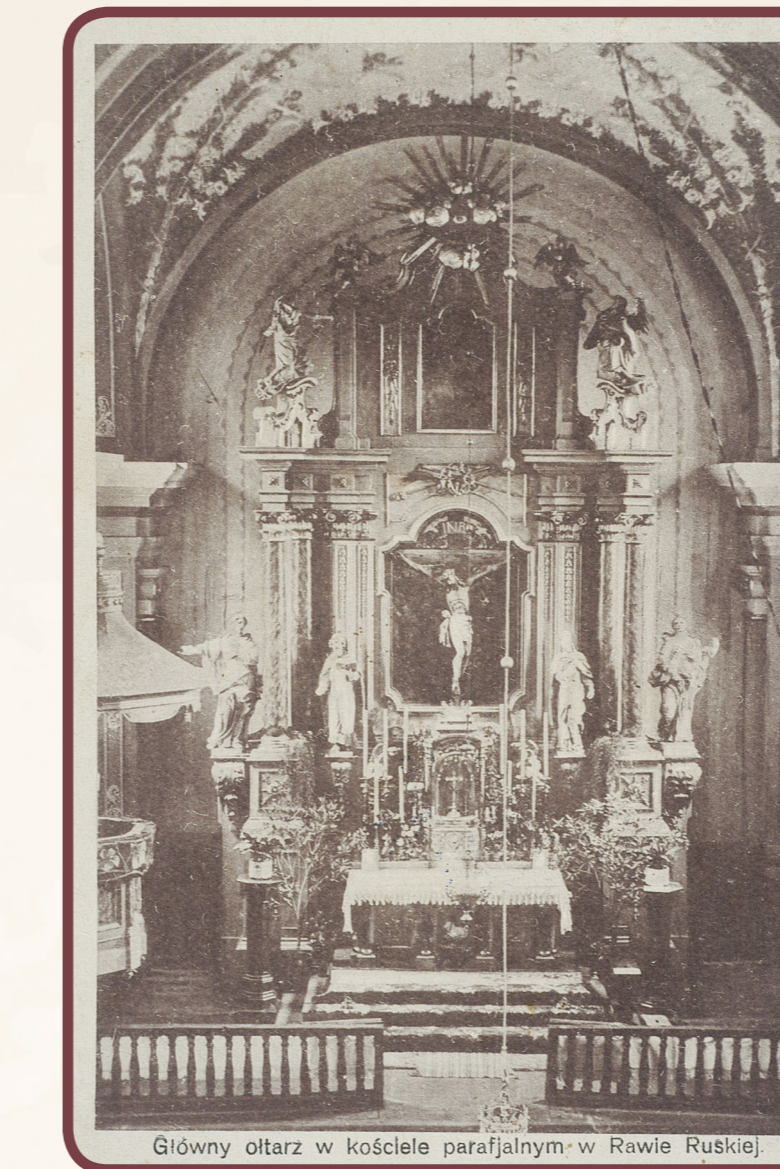
КОСТЕЛ СВ. АРХАНГЕЛА МИХАЙЛА

У 1738 році на місці попереднього дерев'яного було збудовано новий бароковий однефний костел із фасадом, прикрашеним розписами, на кошти старости Єжи Жечицького та Юзефа Гловінського, за проектом Павла Фонтани. Костел освячено в 1738 році і віддано під покров св. Михайла. До будівлі пізніше було добудовано двоповерховий монастир з келіями для отців реформатів. Храм виконував свою сакральну функцію до вторгнення німецької армії на львівські землі у 1941 р. З цього моменту церковні та монастирські будівлі використовувалися як магазинні приміщення, через що вони і зруйнувалися. Знищення римсько-католицького костелу в Раві -Руській настільки великі, що будівля не використовується.

На сьогодні в рамках проекту „Монастирі близнюки: Венгров і Рава Руська - використання потенціалу історичного спадку ордену реформатів для розвитку туризму і суспільно-культурного життя в Польщі і Україні” фінансового із засобів програми міжнародної співпраці Польща-Білорусь-Україна 2014-2020 при підтримці Європейського Союзу, там повстануть чотири родинні Доми дитини. Згідно з проектом планована також будова українсько-польського центру діалогу культур з залогом конференційною.

У 1907–1908 та 1930–1933 роках отець Нарцис Турчан, благословенний у 1999 році, діяв у монастирі.

KOŚCIOŁ PARAFIALNY PW. ŚW. JÓZEFA OBLUBIEŃCA

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

fol. Mirek Osip-Pokrywka

Historia kościoła św. Józefa, w którym obecnie znajduje się parafia rzymskokatolicka, zaczyna się od rodziny Trzcińskich, do której należały okolice ziemie od końca XVI wieku. Początkowo parafia istniała we wsi Rzeczek, a w 1612 r. została przeniesiona do Rawy-Ruskiej, gdzie Wawrzyniec Trzciński wybudował drewniany kościół, który funkcjonował do 1768 r. W latach 1770-75 na jego miejscu wybudowano murowany kościół. Budowę przeprowadził Andrzej Rzeczycki, spadkobierca Grzegorza Rzeczyckiego i nowego właściciela majątków rawsko-ruskich. Świątynia została konsekrowana w 1843 roku. Sanktuarium w Rawie pełniło funkcję kościoła parafialnego do 4 lipca 1946 r., kiedy to ostatni administrator parafii Jakub Vinyaj wraz z większością parafian wyjechał do Polski, wywozząc niektóre przedmioty z sanktuarium, w tym cudowny obraz Matki Bożej Różańcowej z XVII w. Dziś ten obraz zdobi ołtarz główny w kościele w Lubyczy Królewskiej. Po dojściu do władzy radzieckiej parafia została zniszczona. Od 1946 do 1989 r. świątynia służyła jako magazyn żywności, a kilka rodzin przez długi czas mieszkało na plebanii.

Świątynia została zwrócona kościołowi rzymskokatolickiemu w 1989 roku. Nowe obrazy i ołtarz powstały w latach 2000-tych.

PARISH CHURCH OF ST. JOSEPH

The history of St. Joseph's Church, which now houses a Roman Catholic parish, begins with the Trzciński family, to whom the surrounding lands belonged from the late 16th century. Initially, the parish existed in the village of Rzeczek, and in 1612 it was moved to Rawa-Ruska, where Wawrzyniec Trzciński built a wooden church that functioned until 1768. In 1770-75, a brick church was built on its site. The construction was carried out at the expense of Andrzej Rzeczycki, the heir of Grzegorz Rzeczycki and the new owner of the Rawa-Ruska estates. The temple was consecrated in 1843. The sanctuary in Rawa served as the parish church until the 4th July 1946, when the last parish administrator, Jakub Vinyaj, left for Poland together with the majority of parishioners, taking away some items from the sanctuary, including the miraculous 17th century painting of Our Lady of the Rosary. Today, this painting adorns the main altar in the church in Lubicz Królewski. After the coming of Soviet power the parish was destroyed. From 1946 to 1989 the church was used as a food warehouse, and several families lived in the vicarage for a long time.

The church was returned to the Roman Catholic community in 1989. New paintings and an altar were made in the 2000s.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ КОСТЕЛ ОПІКИ СВ. ЙОСИПА

Історія костелу святого Йосипа, де зареєстрована діюча римо-католицька парафія, починається із родини Тіщинських, що мала у власності навколишні землі з кінця XVI століття. Спершу парафія існувала в селі Річки, а з 1612 року перенеслася до Рави-Руської, де Вавжинец Тіщинський спорудив дерев'яний храм, що простояв до 1768 року. У 1770-75 роках на його місці звели мурований костел. Будівництво велося за кошти Андрея Жечицького, спадкоємця Гжегожа Жечицького і нового господаря рава-руських маєтків. Освіятили храм у 1843 році. Функції парафіяльного храму рава-руська святина виконувала до 4 липня 1946 року, коли виїхав до Польщі останній адміністратор парафії Якуб Віняж та більша частина парафіян, забравши деякі речі зі святині, включно з відомим із XVII століття чудотворним образом Богоматері святого Розарію. Нині він прикрашає головний вівтар у костелі в Любичі-Крулевській. Після приходу радянської влади парафія була зруйнована. З 1946 до 1989 року храм використовувала як склад продуктів, а в плебанії довгий час жили кілька сімей.

Повернули костел римо-католицькій громаді у 1989 році. Нові розписи і вівтар зроблені у 2000-их.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JAKUBA W KRAKOWCU

fol. Mirek Osip-Pokrywka

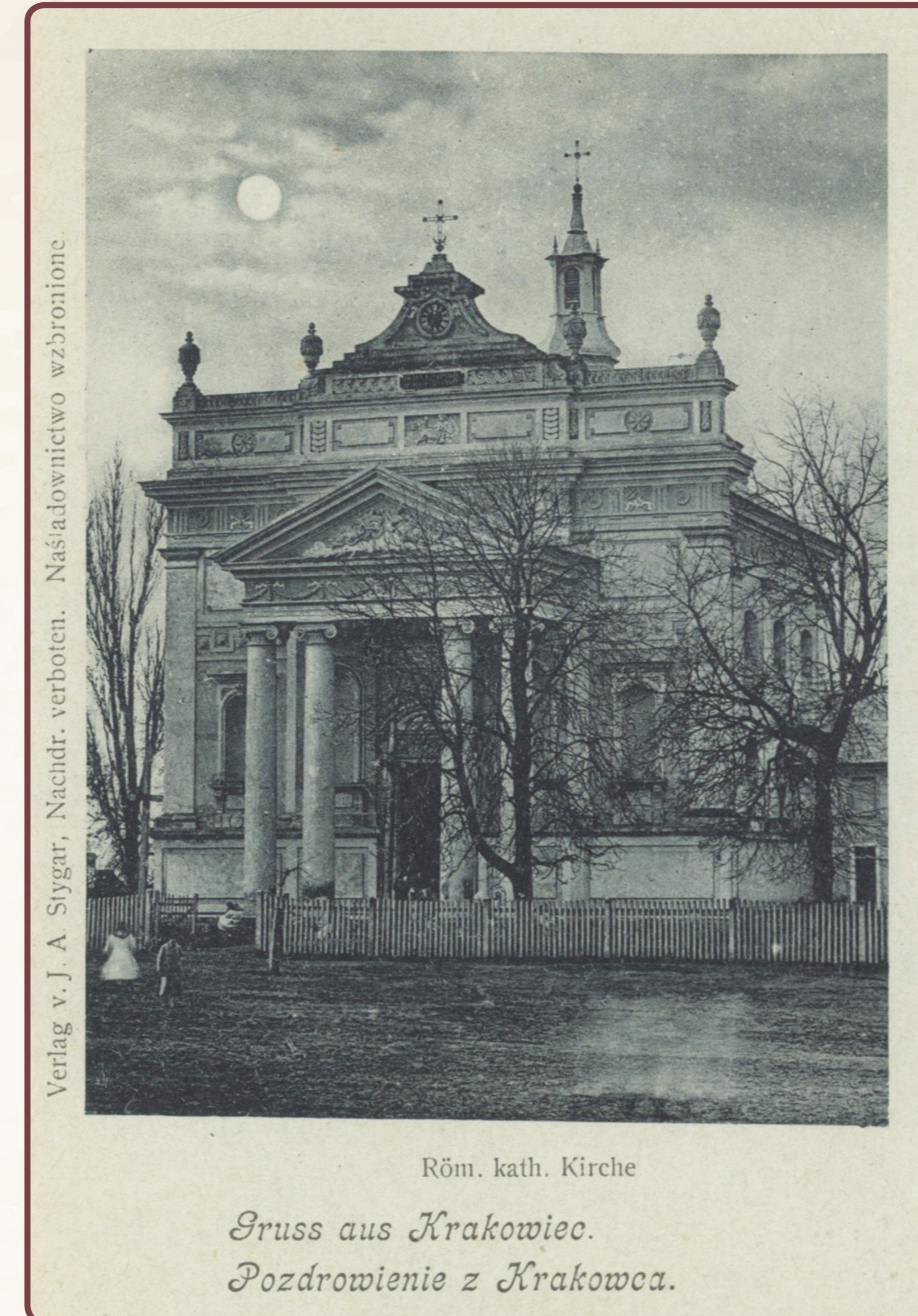
Kościół św. Jakuba Apostoła ma wyraźne cechy stylu neoklasycystycznego, zachwyca majestatem i harmonią. Uważa się, że w budowę kościoła zaangażował się włoski architekt Dominiko Merlini. Fundatorem kościoła był wojewoda belzski Ignatius Zettner.

Szczególnie imponująca była fasada sanktuarium, ozdobiona portykiem z dwoma parami kolumn porządku jońskiego. Fryz pokryto kamiennymi girlandami, na frontonie umieszczono płaskorzeźbę przedstawiającą alegorie Nadziei i Miłości w postaci dwóch półleżących kobiet. Po bokach portyku na fasadzie znajdują się nisze, w których miały być postawione posągi. Nad portykiem znajduje się szeroki fryz z wizerunkami symboli papieżstwa. Do dziś przetrwała alegoria Wiary, która jest również kobietą półleżącą obok papieskiej tiary. Nad alegorią znajduje się tablica z napisem DEO ET POPULI ANNO 1787.

Ściany świątyni pokryte były wizerunkami z żywotów świętych. Wśród malowideł wyróżniła się alegoryczna kompozycja „Ukrzyżowanie” szkoły Rubensa, przedstawiająca młodego rycerza w niebieskim płaszczu przewieszonym przez ramię (po lewej stronie obrazu widniał polski orzeł biały). Na tej samej ścianie niżej tablica z pochwałą sławiącą poczynania rodu Zettnerów. Na drugiej ścianie wisiał wizerunek Zmartwychwstania, pochwała ku czci burmistrza Lwowa Wincentego Bonkowskiego. W prezbiterium znajdował się nagrobek księżnej Lotaryngii. Wśród nowszych obrazów w kościele znalazły się prace Tomasza Antoniego Lisiewicza, miejscowego rodaka i ucznia Jana Matejki. Świątynia posiadała trzy ołtarze. Główny ołtarz, znacznie starszy niż sam kościół, pochodził z kościoła jezuitów w Przemyślu. Pozostałe dwa powstały w XVIII wieku specjalnie dla Krakowca.

12 września 1939 r. podczas walk kościół spłonął. Wnętrze także było w całości zniszczone ogniem. Po wejściu Krakowca do ZSRR w 1958 r. w kościele powstała fabryka Rytm (pododdział strukturalny lwowskiego Zakładu Urządzeń Telegraficznych), dzieląc wysoką nawę na trzy kondygnacje. „Rytm” działał do niedawna. Obecnie wewnątrz wygląda tragicznie, a piętra częściowo się zawaliły.

ST. JACOB CHURCH IN KRAKOVETS

fol. Zbiór Biblioteki Narodowej

The Church of St. James the Apostle shows clear features of the Neoclassical style and impresses with its majesty and harmony. It is believed that the Italian architect Dominiko Merlini was involved in the construction of the church. The church was founded by Ignatius Zettner, the voivode of Belz.

The facade of the sanctuary was particularly impressive, decorated with a portico with two pairs of columns of Ionic order. The frieze was covered with stone garlands and the pediment was decorated with reliefs depicting the allegories of Hope and Love in the form of two half-lying women. On the sides of the portico, on the facade, there are niches where statues were to be placed. Above the portico there is a wide frieze with images of symbols of the papacy. The allegory of the Faith, which is also a woman half-lying next to the papal tiara, has survived to the present day. Above the allegory, there is a plaque with the inscription DEO ET POPULI ANNO 1787.

The walls of the church were covered with images from the lives of saints. Among the paintings there was an allegorical composition “Crucifixion” of Rubens’ school, depicting a young knight in a blue cloak over his shoulder (on the left side of the painting there was a Polish white eagle). On the same wall, below, was a plaque praising the achievements of the Zettner family. On the other wall, there hung an image of the Resurrection, a commendation in honour of the mayor of Lviv, Wincenty Bonkowski. In the presbytery, there was a tombstone of the Duchess of Lorraine. Among the more recent paintings in the church were works by Tomasz Antoni Lisiewicz, a local native and student of Jan Matejko. The temple had three altars. The main altar, much older than the church itself, came from the Jesuit church in Przemyśl. The other two were created in the 18th century especially for Krakovets.

On 12th September 1939, during the fights, the church was burnt down along with the parish. The interior was also completely destroyed by fire.

After Krakovets’ entry into the USSR in 1958, the Rhythm factory (a structural subdivision of the Lviv Telegraphic Equipment Plant) was established in the church, dividing the high nave into three storeys. “Rhythm” was in operation until recently. Now there is only ruin inside, and the floors have partially collapsed.

КОСТЕЛ СВЯТОГО АПОСТОЛА ЯКУБА У КРАКОВЦІ

fol. Mirek Osip-Pokrywka

Костел Святого Апостола Якова має виразні риси неокласичного стилю, вражає своєю величністю та гармонією. Існує думка що в спорудженні костелу брав участь італійський архітектор Домініко Мерліні. Фундатором храму був белзький воєвода Ігнацій Цетнер.

Особливо вражав фасад святині, прикрашений портиком з двома парами колон іонійського ордеру. Фриз вкривали кам’яні гірлянди, на фронтоні були барельєфи, що зображали алегорії Надії і Любові у вигляді двох напів лежачих жінок. По боках від портику на фасаді розташовані ніші, в яких мали стояти статуї. Над портиком йде широкий фриз з зображеннями символів папства. В центрі збереглася до нашого часу алегорія Віри - це теж напівлежача жінка, поруч з якою папська тиара. Над алегорією - табличка з написом DEO ET POPULI ANNO 1787.

Стіни храму вкривали зображення з життя святих. Серед картин вирізнялися „Розп’яття” школи Рубенса, алегорична композиція, де зображався молодий лицар в накинутому на плечі блакитному плащі (на лівому боці картини був зображений польський білий орел). На тій самій стіні висіла дещо нижче табличка з панегириком, що прославляв діяння роду Цетнерів. На іншій стіні був образ Воскресіння, панегирик на честь Вінценту Бонковському, львівському бургомістру. В пресвітерії знаходився надгробок княжни Лотаринської. Серед більш нових картин в костелі були роботи місцевого уродженця і учня Яна Матейка Томаша Антонія Лісевича (Tomasz Antoni Lisiewicz). Храм мав три вітари. Головний вітарець, значно старший за сам храм, походив з єзуїтського костелу в Перемишлі. Два інші були виконані в XVIII ст. спеціально для Краківця 12 вересня 1939 р. під час боїв костел згорів разом з плебанією. Інтер’єри вигоріли повністю. Коли Краківець відійшов СРСР, в 1958 р. костел влаштували завод „Ритм” (структурний підрозділ Львівського заводу телеграфної апаратури), розділивши високу наву на три поверхи. „Ритм” діяв до недавнього часу. Зараз всередині розруха, поверхи частково завалилися.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. TRÓJCY W POMORZANACH

fot. Mirek Osip-Pokrywka

THE HOLY TRINITY CHURCH IN POMORIANY

fot. Mirek Osip-Pokrywka

КОСТЕЛ ПРЕСВЯТОЇ ТРИЙЦІ В ПОМОРЯНАХ

Budowę kościoła w należących do rodu Sobieskich Pomorzanych, rozpoczęto w r. 1691 z fundacji króla Jana III. Kościół wybudowano jednak dopiero w latach 1748-1816 najpierw staraniem księdza Mikołaja Humnickiego, a następnie hrabiego Józefa Ursyna Pruszyńskiego. Kościół konsekrowano w 1819 r. Jest to jedna z nielicznych świątyń na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej, której wyposażenie przetrwało niemal w całości do dnia dzisiejszego. Przy kościele stoi dzwonnica, na której do niedawna wisiał dzwon z 1682 r. ufundowany przez króla Jana III Sobieskiego z przetopionych dział tureckich zdobytych w bitwie pod Chocimiem w 1673 roku. Na jego płaszczu znajduje się wizerunek orła trzymającego tarczę herbową Sobieskich - Janina. Obecnie dzwon został przeniesiony z dzwonnicy do kościoła.

Construction of the church in Pomorany, which belonged to the Sobieski family, began in 1691 with the founding of king Jan III. However, the church was not built until 1748-1816, first thanks to priest Mikołaj Humnicki and then thanks to count Józef Ursyn Pruszyński. The church was consecrated in 1819. It is one of the few churches in the eastern lands of the former Polish Republic, the furnishings of which have survived almost intact to the present day. A bell tower stands by the church, on which a bell from 1682 hung until recently, founded by king Jan III Sobieski from melted down Turkish cannons captured in the battle of Chocim in 1673. On its mantle, there is an image of an eagle holding a shield of the Sobieski coat of arms - Janina. Currently the bell has been moved from the bell tower to the church.

Будівництво храму в Поморянах, що належав родині Собеських, розпочалося у 1691 році з фінансування короля Яна III. Однак костел побудовано лише у 1748-1816 роках, спочатку зусиллями священика Миколая Гумницького, а потім графа Юзефа Урсіна Прушинського. Святиня була освячена у 1819 р. Це один з небагатьох храмів на східних територіях колишньої Речі Посполитої, внутрішнє обладнання якого майже повністю збереглося до наших днів. Поряд з костелом знаходиться дзвіниця, на якій донедавна висів дзвін з 1682 р., зафундований королем Яном III Собеським, який витоплено із турецьких гармат, захоплених у битві під Хотиним у 1673 році. На його талії зображено орла, що тримає герб родини Собеських - Яніна. Наразі дзвін перенесено зі дзвіниці до костелу.

KOŚCIÓŁ WNIEBOWZIĘCIA NMP W RUDKACH

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

CATHOLIC CHURCH OF THE ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN RUDKI

fot. Mirek Osip-Pokrywka

RUDKI. - Wnętrze kościoła parafialnego.

fot. Zbiór Biblioteki Narodowej

КОСТЕЛ УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ В РУДКАХ

fot. Mirek Osip-Pokrywka

W XIV wieku w Rudkach powstał drewniany kościół oraz parafia łacińska pw. św. Wojciecha. W 1550 r. kościół został zamieniony na zbór kalwiński. W 1612 r. Jurij Czuryło przekazał do rudeckiego kościoła prawosławną ikonę Matki Bożej z pierwszej połowy XVI wieku, pochodzącą ze spalonej przez Tatarów cerkwi na Podolu. Przez kolejne wieki obraz był czczony zarówno przez katolików i prawosławnych. W 1655 roku Andrzej Stano podkomorzy sanocki, syn właściciela Rudek Jerzego i Zofii Fredro rozpoczął budowę nowego murowanego kościoła. Prace przerwał najazd szwedzki. Murowaną trzynawową świątynię zbudowano dopiero w 1728 roku z fundacji Urbańskich. Konsekracji dokonano w 1841 roku. W pierwszej połowie XIX w. wykonano ołtarz główny z drewna sosnowego i lipowego w którym umieszczono cudowną ikonę Matki Bożej z Dzieciątkiem oraz figury św. Piotra i św. Pawła w polach bocznych.

2 lipca 1921 roku biskup Przemyski Józef Pelczar koronował obraz Matki Bożej Rudeckiej. Wiosną 1946 roku świątynia została zamknięta. Później mieściła się w niej m.in. hurtownia spożywcza i apteka weterynaryjna. Cudowny obraz został wywieziony do Seminarium w Przemyślu, a w 1968 roku przekazano go do kościoła w Jasieniu gdzie w 1992 roku został skradziony. W 1989 r. kościół został oddany parafii rzymskokatolickiej. W grudniu 1995 do Rudek powróciła kopia obrazu, a 2003 kościół parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny ogłoszono sanktuarium Matki Boskiej Rudeckiej. W podziemiach świątyni pochowany jest rodzina Fredrów w tym m.in. znany pisarz Aleksander Fredro.

In the 14th century a wooden church and a Latin parish of St. Wojciech were established in Rudki. In 1550 the church was turned into a Calvinist congregation. In 1612 Jurij Czuryło donated an Orthodox icon of the Mother of God to the church in Rudki. It came from the first half of the 16th century, from a church burned by the Tatars in Podolia. Over the following centuries the icon was venerated by both Catholics and Orthodox. In 1655 Andrzej Stano, chamberlain of Sanok, son of the owner of Rudki Jerzy and his wife, Zofia Fredro, began construction of a new brick church. The works were interrupted by the Swedish invasion. The brick three-nave temple was built in 1728 thanks to the founding of the Urbański family. Consecration took place in 1841. In the first half of the 19th century the main altar was made of pine and lime wood, in which the miraculous icon of Our Lady with the Child and the statues of St. Peter and St. Paul were placed in the side fields.

On 2nd July 1921 bishop Józef Pelczar crowned the image of Our Lady of Rudki. In the spring of 1946 the temple was closed. Later it housed, among others, a grocery warehouse and a veterinary pharmacy. The miraculous painting was taken to the Seminary in Przemyśl and in 1968 it was given to the church in Jasień, where it was stolen in 1992. In 1989 the church was given to the Roman Catholic parish. In December 1995 a copy of the image returned to Rudki and in 2003 the parish church of the Assumption of the Blessed Virgin Mary was declared a shrine to Our Lady of Rudki. In the basement of the temple, the Fredro family is buried, including the famous writer Aleksander Fredro.

У XIV столітті в Рудках було побудовано дерев'яний костел і тут виникла латинська парафія святого Войцеха. У 1550 році святиню конвертовано на кальвінську. У 1612 році Юрій Чурило подарував храму в Рудках православної ікону Божої Матері з першої половини XVI століття, що походила з церкви на Поділлі, спаленої татарами. Протягом наступних століть зображення шанували як католики, так і православні християни. У 1655 році Анжей Стано, підкоморій Санок, син власника Рудки Ежи та Софії Фредро розпочав будівництво нового цегляного костелу. Роботи були перервані вторгненням шведів. Будівництво тринефного цегляного храму було завершено лише у 1728 році з фундації Урбанських. Освячення відбулося в 1841 році. У першій половині XIX століття головний вівтар був зроблений із соснового та липового дерева з чудотворною іконою Божої Матері з Дитятком та фігурами св. Петра та св. Павла в бічних полях.

2 липня 1921 року єпископ Перемишля Юзеф Пельчар увінчав образ Матері Божої Рудківської. Навесні 1946 року храм було зачинено. Пізніше в ньому, серед розміщувалися магазин харчових продуктів та ветеринарна аптека. Чудотворний образ було вивезено до Перемишльської семінарії, а в 1968 році її передано до костелу в Ясені, звідки її було викрадено в 1992 році. У 1989 році костел було передано римо-католицькій парафії. У грудні 1995 року копія картини повернулася до Рудків, а в 2003 році парафіяльний костел Успіння Пресвятої Діви Марії був проголошений святинєю Богоматері. В підземеллях храму поховано членів родини Фредро, в тому числі відомого письменника Олександр Фредро.

KOŚCIÓŁ PW. ŚWIĘTEJ TRÓJCY W MIKULIŃCACH

fot. Mirek Osip-Pokrywka

W 1718 roku w Mikulińcach znajdował się drewniany kościół pw. św. Jana Chrzciciela. Nowa murowana świątynia, w innym miejscu, została wybudowana z fundacji Ludwika z Mniszchów Potockiej, wdowie po hetmanie wielkim koronnym Józefie Potockim, a konsekrowana w 1779 r. Budowę świątyni kierował architekt-amator August Moszyński (mąż Teofilii z Potockich wnuczki fundatorki), który w klasycyzującej, jednowieżowej fasadzie nawiązał m.in. do kościoła pw. św. Rocha w Paryżu. Najprawdopodobniej w latach 70. XVIII w. wykonano rzeźby kamienne zdobiące fasadę kościoła oraz jednolite stylowo snycerskie wyposażenie świątyni.

W 1780 r. Ludwika Potocka ufundowała przy kościele klasztor ks. Wincentynów (Misjonarzy), skasowany w 1785 r. W 1891 r. zmieniono kształt dachu oraz wykonano nową polichromię wnętrza świątyni. Po II wojnie światowej została opuszczona i niszczała. Część rzeźb ołtarzowych przejęła Lwowska Galeria Obrazów i umieściła je w magazynach muzealnych w Olesku. W 1989 r. oddano kościół parafii rzymskokatolickiej.

THE HOLY TRINITY CATHOLIC CHURCH IN MYKULYNTSI

fot. Mirek Osip-Pokrywka

In 1718, there was a wooden church dedicated to St. John the Baptist in Mykulyntsi. A new brick church, on a different site, was built thanks to the founding of Ludwika Mniszech Potocka, widow of grand crown hetman Józef Potocki, and consecrated in 1779. The construction of the church was directed by an amateur architect August Moszyński (husband of Teofila Potocka, granddaughter of the founder), who referred, among others, to St. Roch Church in Paris with his classicizing one-tower facade. The stone sculptures decorating the church's facade and the uniformly styled woodcarving furnishings were most probably made in the 1870s.

In 1780 Ludwika Potocka founded a monastery of Vincentians (Missionaries) by the church, which was cancelled in 1785. In 1891 the shape of the roof was changed and a new polychrome was made on the interior of the temple. After the Second World War it was abandoned and decayed. Some of the altar sculptures were taken over by the Lviv National Gallery and placed in museum warehouses in Olesko. In 1989 it was returned to the Roman Catholic parish.

КОСТЕЛ ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ У МИКУЛИНЦЯХ

У 1718 році у Микулинцях існував дерев'яний костел Івана Хрестителя. Новий цегляний храм був побудований в іншому місці за фундацією Людвіки Потоцької, вдови великого коронного гетьмана Юзефа Потоцького, і освячений у 1779 р. Будівництвом храму керував архітектор-аматор Август Мошинський (чоловік Теофілії Потоцької, внучки фундаторки), який за взірцем спорудження взяв католицький костел святого Роха в Парижі. Швидше за все, ліплення із каменю, що прикрашають фасад святині, а також обладнання інтер'єру в однорідному стилі із ксилографією, виконано у 1770 -х роках.

У 1780 році Людвіка Потоцька заснувала монастир отців вікентійців (місіонерів), який розформовано у 1785 р. У 1891 р. змінено форму даху, а всередині храму зроблено нову поліхромію. Після Другої світової війни монастир був залишений і він занепа. Деякі скульптури з вітарів були передані Львівській картинній галереї та розміщені на музейних складах в Олеську. У 1989 році він був переданий римо-католицькій парафії.

KOŚCIÓŁ PW. NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY W TADANIACH

fot. Mirek Osip-Pokrywka

CATHOLIC CHURCH OF THE VISITATION OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN TADANIE

fot. Mirek Osip-Pokrywka

КОСТЕЛ БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ В ТАДАНИ

Parafia w Tadaniach została utworzona w dniu 29 czerwca 1610 r. Pierwszy kościół wybudowano w 1686 r. Obecnie istniejący wybudowano w latach 1734-1766 r. Wewnątrz umieszczono trzy ołtarze. W ołtarzu głównym został umieszczony wizerunek Matki Bożej, w jednym z bocznych św. Antoniego. Fundatorem kościoła był Mikołaj Józef Koc chorąży bełski. Obiekt składa się z niskiego przedsionka, nawy na planie kwadratu i węższego, pięciobocznego prezbiterium z zakrystią. Nad dwuspadowym dachem jest ośmioboczna sygnaturka. Wnętrze kościoła zdobią malowidła z 1838 roku.

Po II wojnie światowej kościół zamknięto, a następnie przekształcono w magazyn i miedlarnię lnu. Większość wyposażenia trafiła do kościołów w Kamionce Strumiłowej i Przeworsku. Jest jednym z nielicznych zachowanych XVIII-wiecznych drewnianych kościołów zrębowych na Ukrainie. Tu odnaleziono relikwie bł. Jakuba Strzemię, które po konserwacji w Wilanowie trafiły do Halicza.

Parish in Tadanie was established on 29th June 1610. The first church was built in 1686. The present church was built between 1734-1766. There is an image of the Virgin Mary in the main altar and an image of St. Anthony is in one of the side altars. The church's founder was Mikołaj Józef Koc, a nobleman. The building consists of a low vestibule, a square nave and a narrower, pentagonal presbytery with a sacristy. Above the gable roof there is an octagonal little bell tower. The interior of the church is decorated with paintings from 1838.

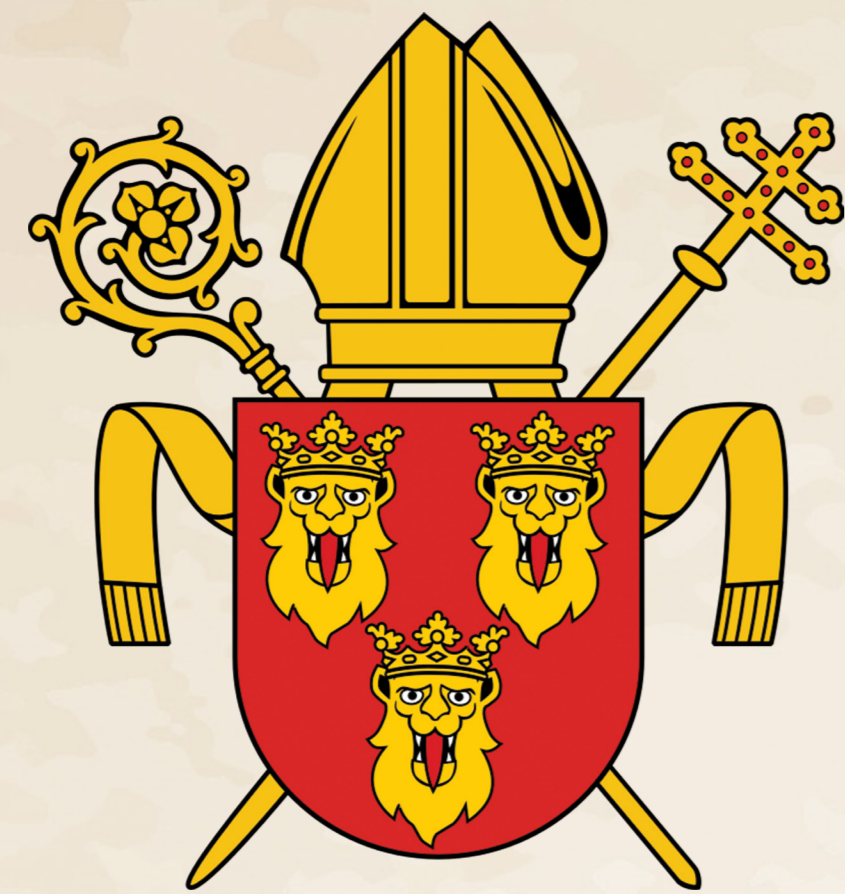
After the Second World War the church was closed and then turned into a warehouse and linen mill. Most of the equipment went to churches in Kamionka Strumiłowa and Przeworsk. It is one of the few preserved 18th century wooden log churches in Ukraine. The relics of blessed Jakub Strzemię were found here and after being preserved in Wilanów they were transported to Halicz.

Парафію в Тадані утворено 29 червня 1610 р. Перший костел був побудований в 1686 р. Існуючий сьогодні побудовано у 1734-1766 рр. Всередині було розміщено три вівтаря. У головному вівтарі розміщено зображення Божої Матері, а в одному з бічних вівтарів св. Антонія. Засновником церкви був Миколай Юзеф Коц, хорунжий Бельський. Будівля складається з низького тамбура, квадратного нефу та вузького, п'ятикутного пресбітерію з ризницею. Над двосхилим дахом знаходиться восьмигранна сигнатурка. Інтер'єр церкви прикрашений розписами з 1838 року.

Після Другої світової війни костел замкнули, а потім перетворили на склад та заклад до тіпання льону. Більшість обладнання перенесено до костелів у Кам'янці-Бузькій та Переворську. Один з небагатьох збережених дерев'яних будинків XVIII століття в Україні. Тут були знайдені реліквії блаженного Якуба Стшеме, які після консервації у Віланові перевезено до Галичі.

ZABYTKOWE KOŚCIOŁY ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

HISTORIA ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

Król Kazimierz Wielki, który przyłączył Ruś Halicką do Polski, i jego następca Ludwik Węgierski oraz namiestnik królewski na Rusi książę Władysław Opolczyk zabiegali u Stolicy Apostolskiej o zaprowadzenie prawidłowej katolickiej organizacji kościelnej na Rusi.

13.02.1375 – papież Grzegorz XI ogłosił bullę „Debitum pasiombs officii”, na mocy której kościoły w Haliczu ustanowił arcybiskupim, metropolitalnym, a kościoły przemyski, włodzimierski i chełmski mieli mu podlegać jako sufraganie. Bulla papieska dała początek prawidłowej organizacji kościelnej na Rusi. Stolica Apostolska zastrzegła sobie mianowanie najodpowiedniejszych pasterzy dla nowych diecezji. Książę Władysław Opolczyk, po pomyślnym ustanowieniu arcybiskupstwa w Haliczu wraz z trzema biskupstwami sufragalnymi, wystąpił z prośbą, aby papież przeniósł stolicę metropolii z opuszczonego i niezbyt bezpiecznego, bo na napady Litwinów i Tatarów narażonego Halicza do Lwowa, które było najznaczniejszym i najludniejszym miastem w kraju.

26.04.1946 – władza radziecka zmusza Arcybiskupa Eugeniusza Baziaka, Metropolita Lwowskiego, na zawsze opuścić Lwów. 16.01.1991 – Jan Paweł II odrodził działalność Archidiecezji Lwowskiej. Obejmowała ona Wołyńskie, Stanisławowskie, Lwowskie, Rówieńskie, Tarnopolskie oraz Czerniowieckie województwa, które historycznie odpowiadały diecezjom przedwojennym – Lwowskiej (z wyjątkiem terytorium Lubaczowa, które pozostało w Polsce), Łuckiej oraz części Przemyskiej (Polska) i Jasskiej (Rumunia). Województwa Wołyńskie i Rówieńskie w roku 1996 odeszły do odnowionej diecezji Łuckiej.

Arcybiskupem Metropolita Lwowski mianowano biskupa Mariana Jaworskiego, który stał na czele Archidiecezji Lwowskiej w Lubaczowie – niewielkiej części dawnej Archidiecezji Lwowskiej, która po II wojnie światowej została na terytorium Polski oraz zachowywała Lwowskie tradycje kościelne. Od jesieni 1989 r. biskup Jaworski kilka razy odwiedzał Ukrainę, gdzie go już wtedy spotykali jako swego Arcypasterza, prawowitego następcę Metropolita Lwowskich. Tę nominację Jan Paweł II uzasadnił w swoim liście z dnia 10.01.1991 r.: „Ponieważ, do czasu obecnego Metropolitalny Kościół Lwowski obrządku łacińskiego pozostał opuszczony postanawiamy dłużej go w tym stanie nie utrzymywać, lecz wyznaczyć mu Arcypasterza dla świętego posługiwania. Ponieważ Ty, Czcigodny Bracie, znasz należycie tę Archidiecezję, jako że do tego czasu byłeś jej Administratorem Apostolskim, uznaliśmy za najwłaściwsze nie komu innemu, lecz Tobie powierzyć Jej kierowanie. Korzystając zatem z pełni Naszej Apostolskiej władzy i powagi, niniejszym Rozporządzeniem назначamy, ogłaszamy i ustanawiamy Ciebie Arcybiskupem wspomnianego Kościoła Lwowskiego obrządku łacińskiego z prawami i obowiązkami przynależącymi do Twojej posługi”.

Biskupami pomocniczymi we Lwowie zostali mianowani o. Rafał Kiernicki OFM Conv, wieloletni proboszcz Katedry Lwowskiej oraz Marcjjan Trofimiak, proboszcz w Krzemieńcu (woj. Tarnopolskie).

3.03.1991 – w czasie ingresu do Bazyliki Metropolitalnej Arcybiskup Marian Jaworski wyświęcił dwóch kapłanów (Józefa Michajłowskiego i Andrzeja Buczyńskiego) oraz jednego diakona (Andrzeja Zajczkowskiego). Były to pierwsze święcenia w Katedrze Lwowskiej po II wojnie światowej.

28.02.1992 – odbyła się I Konferencja Rzymskokatolickiego Episkopatu Ukrainy we Lwowie, na której Arcybiskupa Mariana Jaworskiego wybrano Przewodniczącym, a kanclerza Kurii Metropolitalnej ks. Mariana Buczka sekretarzem.

12.12.1996 – reaktywowano Metropolitalne Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Lwowskiej, które w 1945 r. zostało przeniesione ze Lwowa do Kalwarii Zebrzydowskiej, a w 1950 r. zlikwidowano.

Powierzchnia Archidiecezji: 68 000 km²

Liczba wiernych: 154 000

Liczba kapłanów: 95 diecezjalnych, 45 zakonnych

Liczba dekanatów: 12

Liczba parafii: 271

BISKUPI:

Arcybiskup Metropolita – Mieczysław MOKRZYCKI (od 21.10.2008 r.)

Biskup pomocniczy – Leon MAŁY (od 4.05.2002 r.)

Biskup pomocniczy – Edward Kawa (od 21.06.2021 r.)

Prezentujemy wystawę „Zabytkowe kościoły Archidiecezji Lwowskiej”, którą opracowała i przygotowała dr Agata Dworzak z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego wspólnie z Caritas Spes Archidiecezji Lwowskiej. Autorem zdjęć jest Mirek Osip-Pokrywka – Partner Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą „POLONIKA” w zakresie fotografii z Kresów Wschodnich oraz Piotr Jacek Jamski – pracownika Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk. Archiwalne fotografie pochodzą ze zbiorów Biblioteki Narodowej.

HISTORICAL CHURCHES OF THE LVIV ARCHDIOCESE

HISTORY OF THE LVIV ARCHDIOCESE

King Casimir the Great who affiliated Galicia to Poland, as well as his follower Ludwik Hungarian, and a royal governor Vladislaus II of Opole requested the Apostle Capital to organize Catholic church structures in Rus.

13.02.1375 - Pope Gregory XI announced the bulla „Debitum pasiombs officii”, according to which the church in Halych was determined as the archbishop's or metropolitan's, while the churches in Przemyśl, Volodymyr Volynsk and Kholm were to be subject to him. Vatican City reserved its right to appoint the most suitable pastors for new dioceses. The Duke Vladislaus II of Opole, after the successful establishment of three dioceses in Halych, requested the Pope to move the capital of Metropolis from Halych to Lviv fearing the attacks of Tatars and Lithuanians, since Lviv was one of the biggest and most popular cities in the country.

26.04.1946 - the Soviet authority forced Eugeniusz Baziak, Archbishop of the Lviv Archdiocese, to leave Lviv forever. 16.01.1991 - John Paul II reactivated the Lviv Archdiocese. It included Volyn, Ivano- Frankivsk, Lviv, Rivne, Ternopil and Chernivtsi regions which historically corresponded to the prewar dioceses - Lviv (excluding Lubaczów territory which belonged to Poland), Lutsk and partially Przemysl (Poland) and Iași (Romania) dioceses. Volyn and Rivne regions were included into the reactivated Lutsk diocese.

Marian Jaworski was appointed Archbishop of Lviv. He had headed the Lviv Archdiocese in Lubaczów by this time – a small part of the previous Lviv Archdiocese which remained on the territory of Poland after World War II and kept Lviv church traditions. From autumn 1989 Bishop Jaworski visited Ukraine several times where he was met as its archpastor, the successor of Lviv Metropolitans. Pope John Paul II explained this appointment in his letter of 10.01.1991: ‘Since Lviv Catholic Church has been forsaken by this time, we decided not to leave it in this state, but to appoint the Archbishop to do the holy service. Since you, my dear Brother, having been the Apostolic Administrator, know this Archdiocese the best, we consider it the best to entrust it to you. That is why, using all power of our Apostolic authority, we with the today's decision, announce and appoint you the Archbishop of the mentioned earlier Lviv Church of the Latin rite, with all the rights and obligations belonging to your service’.

Rafał Kiernicki OFM Conv (dean of the Latin Cathedral in Lviv for many years) and Markian Trofimiak (dean in Kremnety in Ternopil region) were appointed auxiliary bishops.

3.03.1991 - during the ingress to Mytropolitan Basilica Archbishop Marian Jaworski ordained two priests (Josep Mykhailivsky and Andriy Buchynsky) and one deacon (Andriy Zayachkivsky). It was the first ordination in the Latin Cathedral after World War II.

28.02.1992- I Conference of Roman- Catholic Episcopate of Ukraine took place in Lviv, where Archbishop Marian Jaworski was appointed the Head, and a Chancellor of the Metropolitan Administration, rev. Marian Buczek was appointed a Secretary.

12.12.1996 – the Metropolitan Higher Theological Seminary of the Lviv Archdiocese was activated. It was moved to Kalwaria Zebrzydowska in Poland in 1945 and eliminated in 1950.

Square of the Archdiocese: 68 000 sq km

Number of the faithful: 154 000

Number of priests: 95 diocesan priests, 45 monastic priests

Number of deaneries: 12

Number of parishes: 271

BISHOPS:

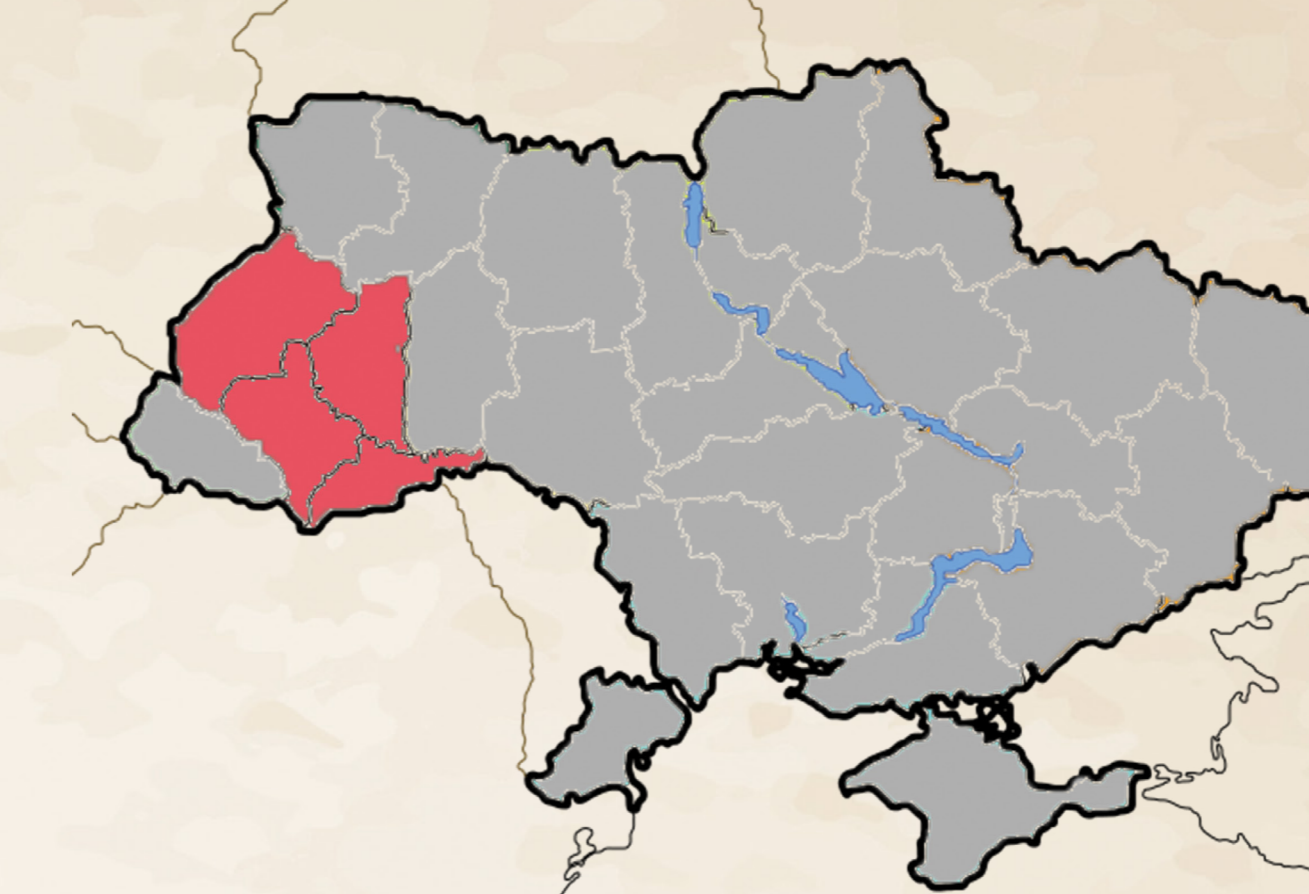
Archbishop -Metropolitan Mieczysław Mokrzycki (since 21.10.2008)

Auxiliary bishop Leon Mały (since 4.05.2002)

Auxiliary bishop Edward Kawa (since 21.06.2017)

We present the exhibition “Historic churches of the Lviv Archdiocese”, which was developed and prepared by dr. Agata Dworzak from the Institute of Art History of the Jagiellonian University together with Caritas Spes of the Lviv Archdiocese. The author of the photos is Mirek Osip-Pokrywka - Partner of the National Institute of Polish Cultural Heritage Abroad “POLONIKA” in the field of photography from the Eastern Borderlands, and Piotr Jacek Jamski - an employee of the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences. The archival photos come from the collection of the National Library.

ІСТОРИЧНІ ХРАМИ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ

ІСТОРІЯ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ

Король Казимир Великий, який приєднав Галицьку Русь до Польщі, та його наступник Людвік Венгерський, а також королівський намісник князь Владислав Опольчик просили Апостольську Столицю організувати католицькі церковні структури на Русі.

13.02.1375 – папа Григорій XI оголосив буллу „Debitum pasiombs officii”, силою якої храм в Галичі установив архієпископським, митрополічним, а святині в Перемишлі, Володимирі Волинському і Холмі мали йому підлягати. Апостольська Столиця залишила за собою право призначати найбільш відповідних пастирів для нових дієцезій. Князь Владислав Опольчик, після успішного встановлення архідієцезії в Галичі разом з трьома підлеглими дієцезіями звернувся до Папи з проханням перенести столицю митрополії з небезпечного через напади литовців і татарів Галича до Львова, яке було найзначнішим і найбільш населеним містом в країні.

26.04.1946 – радянська влада змушує Архієпископа Львівської архідієцезії Євгенія Базяка назавжди покинути Львів. 16.01.1991 – Іоанн Павло II відновив діяльність Львівської архідієцезії. Вона охопила Волинську, Івано-Франківську, Львівську, Рівненську, Тернопільську та Чернівецьку області, які історично відповідали довоєнним дієцезіям – Львівській (за винятком Любачівської території, яка залишилась у Польщі), Луцькій та частково Перемишльській (Польща) і Яссській (Румунія). Волинська і Рівненська області у 1996 р. відійшли до відновленої Луцької дієцезії.

Львівським Архієпископом-Митрополитом призначено єпископа Мар'яна Яворського, який до цього часу очолював Львівську архідієцезію у Любачеві – маленьку частину колишньої Львівської архідієцезії, яка після II світової війни залишилась на території Польщі і зберігала львівські церковні традиції. Від осені 1989 р. єпископ Яворський кілька разів відвідував Україну, де його вже тоді зустрічали як свого архієпископа, правонаступника львівських митрополитів. Це призначення Іоанн Павло II обґрунтував у своєму листі від 10.01.1991 р.: „Оскільки, до цього часу Львівська Митрополічна Церква латинського обряду була покинутою, вирішуємо більше її в такому стані не залишати, але призначити їй Архієпископа для святого служіння. Оскільки Ти, Шановний Брате, знаєш належним чином цю Архієпископію, адже до цього часу Ти був її Апостольським Адміністратором, ми вважаємо найбільш відповідним не комусь іншому, лише Тобі довірити її управління. Тому використовуючи повноту Нашої Апостольської влади і поважності, нинішнім Рішенням призначаємо, оголошуємо і устанавлюємо Тебе Архієпископом згаданої Львівської Церкви латинського обряду з правами та обов'язками, які належать до Твого служіння”.

Львівськими єпископами-помічниками було призначено о. Рафала Керницького OFM Conv (багаторічного настоятеля Львівського Кафедрального Собору) та Маркіяна Трофим'яка (настоятеля в Кременці Тернопільської області).

3.03.1991 – під час ingresу у Митрополічну Базиліку Архієпископ Мар'ян Яворський висвятив двох священиків (Йосипа Михайлівського і Андрія Бучинського), а також одного диякона (Андрія Заячківського). Це були перші свячення у Львівському Кафедральному храмі після II світової війни.

28.02.1992 – відбулася I Конференція Римсько-католицького Єпископату України у Львові, на якій Головою обрано Архієпископа Мар'яна Яворського, а секретарем – канцлера Митрополічного Управління о. Мар'яна Бучка.

12.12.1996 – відроджено існування Митрополічної Вищої Духовної Семінарії Львівської Архідієцезії, яку у 1945 р. було перенесено зі Львова до Кальварії Зебжидовської в Польщі, а у 1950 р. – ліквідовано.

Площа Архідієцезії: 68 000 км²

Кількість вірних: 154 000

Кількість священиків: 95 дієцезійних, 45 чернечих

Кількість деканатів 12

Кількість парафій 271

ЄПІСКОПИ:

Архієпископ-Митрополит – Мечислав МОКШИЦЬКИЙ (з 21.10.2008 р.)

Єпископ-помічник – Леон МАЛИЙ (з 4.05.2002 р.)

Єпископ-помічник – Едуард Кава (з 21.06.2017 р.)

Представляємо мистецтво „Історичні храми Львівської архієпархії”, яку розробив і підготував др. Агата Дворжак з Інституту мистецтвознавства Ягеллонського університету спільно з Caritas Spes Львівської архієпархії. Автор світлин – Мірек Осип-Покrywka – партнер Національного інституту польської культурної спадщини за кордоном „POLONIKA” у сфері фотографії зі Східного Порубіжжя та Пётр Яцек Ямський – співробітник Інституту мистецтва Польської академії наук. Архівні фотографії походять із колекції Національної бібліотеки.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Ministry
of Foreign Affairs
Republic of Poland

Zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja publiczna 2021”

“Public task financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the grant competition “Public Diplomacy 2021”

Державний проект співфінансований Міністерством Закордонних справ РП в конкурсі „Публічна дипломатія 2021”

„Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP”.

“The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.”

Публікація презентує особистий погляд автора і не може ототожнюватися з офіційним становищем Міністерства Закордонних Справ

REWITALIZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Wyjątkowa ranga historyczna i szczególna doniosłość artystyczna zabytków sztuki sakralnej znajdujących się na obszarze Archidiecezji Lwowskiej obrządku łacińskiego, na terytorium niezależnej Ukrainy, sprawia, że od niemal trzech dekad Państwo Polskie podejmuje wysiłek wspierania procesu ich rewitalizacji. Wynika on przede wszystkim z obowiązku współodpowiedzialności i szczególnej dbałości o dziedzictwo kulturowe historycznej Rzeczypospolitej. Systematyczne wsparcie finansowe projektów konserwatorskich i remontowo-budowlanych, prowadzone w wybranych, szczególnie cennych zabytkach Archidiecezji Lwowskiej znacząco ułatwiły środki Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą” (stworzonego w 2006 r., a od dwóch lat obsługiwanego przez Instytut POLONIKA). Należy podkreślić, że projekty rewitalizacji świątyń na obszarze Archidiecezji Lwowskiej uzyskują zazwyczaj ok. 20-33% środków przewidzianych w budżecie Programu „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą” w danym roku. W przeszłości fundusze na realizację przedsięwzięć konserwatorskich przeznaczały również Senat RP oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

W ciągu minionych piętnastu lat zrealizowano projekty konserwatorskie w całym szeregu świątyń Archidiecezji, m.in. w: Bolszowcach, Brzeżanach, Brzozdowcach, Czortkowie, Drohobyczu, Dźwiniacze, Haliczu, Jaworowie, Jazłowcu, Kałuszu, Kopyczyńcach, Krzemieniu, Kutach, Łopatynie, Łyścu, Mościskach, Okopach Św. Trójcy, Podhajcach, Pomorzanach, Rudkach, Sąsiadowicach, Stanisławowie (Iwano-Frankiwsku), Stojanowie, Tadaniach, Striju czy Złoczowie. Pod względem skali zaangażowanych środków, na plan pierwszy wysuwają się realizacje w zabytkach sztuki sakralnej we Lwowie (katedra łacińska, kościół OO. Franciszkanów pw. św. Antoniego) oraz wieloletni projekt rewitalizacji dawnej kolegiaty św. Wawrzyńca w Żółtkwi.

Jakościowym przełomem w realizacji projektów konserwatorskich było powołanie pod koniec 2017 r. Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA. Rewitalizacja spuścizny kulturowej pozostającej poza wschodnimi granicami Rzeczypospolitej po dekadach systematycznej degradacji należy do priorytetów działalności Instytutu, który od 2018 r. aktywnie włączył się w opiekę nad dziedzictwem sakralnym także na terytorium Archidiecezji Lwowskiej obrządku łacińskiego.

Działania Instytutu ukierunkowane są w pierwszej kolejności na precyzyjne ustalenie stanu zachowania obiektu, co daje merytoryczną podstawę do dalszych działań konserwatorskich. Pełnym rozpoznaniem objęto dotychczas Katedrę łacińską we Lwowie. Dotychczas Instytut POLONIKA prowadził projekty konserwatorskie i budowlano-remontowe w świątyniach Lwowa (Katedra łacińska, kościół św. Antoniego) oraz w Brzozdowcach, Drohobyczu, Hussakowie i Żółtkwi.

Co do zasady, projekty konserwatorskie są realizowane w czynnych świątyniach rzymsko-katolickich na terenie Archidiecezji. W wyjątkowych przypadkach podejmowane są przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji obiektów dziedzictwa o ponadczasowym znaczeniu i randze, jakie znajdują się w historycznych świątyniach rzymsko-katolickich pozostających obecnie w użytkowaniu cerkwi grecko-katolickiej (we Lwowie: dawny kościół jezuitów pw. św. Piotra i Pawła; dawny kościół dominikanów pw. Bożego Ciała, ob. cerkiew Najświętszej Eucharystii), Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego (dawna katedra ormiańska pw. Wniebowzięcia NMP we Lwowie) czy ukraińskich instytucji muzealnych (planowany wspólny, polsko-ukraiński projekt renowacji kaplicy Boimów – jednego z najwybitniejszych zabytków sztuki w tej części Europy, obecnie funkcjonującego jako oddział Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki).

REVITALIZATION OF CULTURAL HERITAGE

The exceptional historical importance and special artistic significance of monuments of sacral art of the Latin rite located in the periphery of the Archdiocese of Lviv, on the territory of independent Ukraine, is the reason why, for almost three decades, the Polish State has been making efforts to support the process of their revalorisation. It stems primarily from the obligation of joint responsibility and particular care for the cultural heritage of the historic Republic of Poland.

Systematic financial support for conservation and renovation-construction projects carried out in selected, particularly valuable monuments of the Lviv Archdiocese, was significantly facilitated by funds from the Programme of the Ministry of Culture and National Heritage “Protection of Cultural Heritage Abroad” (created in 2006 and operated by the POLONIKA Institute for two years). It should be emphasised that projects for the restoration of churches in the territory of the Lviv Archdiocese usually receive around 20-33% of the funds allocated in the budget of the programme “Protection of Cultural Heritage Abroad” in a given year. In the past, the Senate of the Republic of Poland and the Ministry of Foreign Affairs have also allocated funds for the implementation of conservation projects. During the past fifteen years, conservation projects were carried out in a number of churches of the Archdiocese, including: Bolshovce, Brzeżany, Brzozdowice, Chortkiv, Drohobych, Dzvynychka, Halych, Yavorov, Jazloviec, Kalisz, Kopyczyńce, Krzemieniec, Kuty, Łopatyn, Łyśc, Mościska, Okopy of the Sait Trinity. In terms of the scale of the resources involved, the following are the most important projects in the region: Kałusz, Kaluga, Kopyczyńce, Krzemieniec, Łopatyn, Łyśc, Mościska, Okopy of the Saint Trinity. In terms of the scale of the funds involved, the most prominent projects are works on sacred art monuments in Lviv (Latin Cathedral, St. Anthony Franciscan Church) and the long-term project to restore the former collegiate church of St. Lawrence in Zhovkva.

A quality breakthrough in the implementation of conservation projects was the establishment of National Institute for Polish Cultural Heritage Abroad POLONIKA at the end of 2017. The restoration of the cultural legacy remaining beyond the eastern borders of the Republic of Poland is among the priorities of the Institute’s activities after decades of systematic degradation, which has actively joined the care of the sacred heritage also on the territory of the Archdiocese of Lviv of the Latin Rite since 2018.

The Institute’s activities are primarily aimed at determining the precise state of preservation of the building, which provides a substantive basis for further conservation work. So far, the Latin Cathedral in Lviv has been fully examined and the POLONIKA Institute has conducted conservation and construction-renovation projects in Lviv’s churches (the Latin Cathedral, St. Anthony’s Church) as well as in Brzozdowice, Drohobych, Hussakow and Zhovkva. As a rule, conservation projects are carried out in active Roman Catholic churches in the Archdiocese. In exceptional cases, projects are undertaken in the field of the restoration of heritage objects of timeless significance and rank, which are located in historic Roman Catholic churches that are currently in use by the Greek Catholic Church (in Lviv: the former Jesuit Church of Saint Peter and Paul; the former Dominican Church of Corpus Christi, now the Orthodox Church of the Most Holy Eucharist), Armenian Apostolic Church (former Armenian Cathedral of the Assumption of the Blessed Virgin Mary in Lviv) or Ukrainian museum institutions (the planned joint Polish-Ukrainian project to renovate the Boim Chapel – one of the most outstanding art monuments in this part of Europe, currently functioning as a branch of the Lviv National Art Gallery).

Wnętrze Kościoła w Mikulínčach.
Fotografia ze zbiorów Lwowskiej Naukowej Biblioteki im. W. Stefanyka

ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Особливе місце в історії та унікальна художня цінність пам’яток сакрального мистецтва, що знаходяться на території Римсько-Католицької архієпархії у Львові, на території незалежної України, сприяли тому, що Польська держава ось уже майже три десятиліття намагається активно сприяти в процесі їх відновлення. Це виникає, передусім з обов’язку співвідповідальності і особливої турботи про культурну спадщину історичної Речі Посполитої.

Систематична фінансова підтримка реставраційних і ремонтно-будівельних проектів, якою наділені особливо цінні пам’ятки львівської архієпархії, значною мірою походить із фінансових засобів Програми міністра культури і державної спадщини „Охорона культурної спадщини за кордоном” (створена в 2006 році, а від двох років знаходиться під управлінням інституту ПОЛОНІКА). Варто підкреслити, що проекти відновлення святинь на території львівської архієпархії отримують зазвичай приблизно 20-33% фінансових засобів передбачених в бюджеті Програми „Охорона культурної спадщини за кордоном” в даному році. В минулому і Сенат Республіки Польща, і міністерство закордонних справ, призначали кошти на реалізацію консерваторських робіт.

На протязі минулих п’ятнадцяти років були реалізовані консерваторські проекти між іншими наступних храмів архієпархії: у Більшівцях, Бережанах, Берездівцях, Чорткові, Дрогобичі, Дзвинячі, Галичі, Яворові, Язловці, Калуші, Количинцях, Кременці, Кутах, Лопатині, Лисцю, Мостиську, Окопах Святої Трійці, Підгайцях, Помор’янах, Рудках, Сусідовичах, Станіславіві (Івано-Франківськ), Стоянові, Таданях, Стрию чи Золочеві. Дивлячись на масштаб вкладених засобів, на першому плані знаходяться реставраційні роботи сакрального мистецтва у Львові (Латинський катедральний собор, костел святого Антонія Падуанського), а також багаторічний проект відновлення давнього костелу святого Лаврентія в Жовкві.

Якісним переломом в реалізації консерваторських проектів було створення під кінець 2017 року Національного Інституту Культурної Спадщини Польщі за Кордоном - ПОЛОНІКА. Відновлення пам’яток культури, що знаходяться поза межами східного кордону Республіки Польща, після десятиліть систематичної деградації, належить до пріоритетів діяльності Інституту, який починаючи від 2018 року взяв під свою опіку також сакральні пам’ятки латинського обряду на території львівської архієпархії.

В першу чергу діяльність Інституту направлена на детальне дослідження стану збереження об’єкту, що створює мериторичні підвалини до дальшої консерваторської діяльності. До цього часу повністю було оцінено Латинський катедральний собор у Львові. Інститут ПОЛОНІКА проводив консерваторські будівельно-ремонтні проекти храмів у Львові (Латинський собор, костел святого Антонія) а також у Берездівцях, Дрогобичі, Гусакові і Жовкві.

В основному консерваторські проекти реалізовано у діючих римсько-католицьких храмах на території архієпархії. В особливих випадках було прийнято рішення розпочати відновлення сакральних об’єктів, які історично належали римсько-католицькій церкві, але на сьогодні служать храмом греко-католицькій церкві (у Львові: давніший костел єзуїтів церква святих апостолів Петра і Павла; колишній костел домініканців церква Пресвятої Євхаристії), Вірменський кафедральний собор Успіння Пресвятої Богородиці чи належать українським музеям (плановано спільний, польсько-український проект реновації каплиці Боїмів - однієї з найважливіших пам’яток мистецтва цієї частини Європи, яка на сьогоднішній день функціонує як відділ Львівської національної галереї мистецтв.

